2026/2498

16.11.2026.

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) 2026/2498

(2026. gada 5. novembris),

ar ko paredz Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/956 piemērošanas noteikumus attiecībā uz trešā valstī samaksātās oglekļa cenas konvertēšanu atbilstošā nododamo OIM sertifikātu skaita samazinājumā, pierādījumiem par minētās oglekļa cenas samaksu, neatkarīgās personas kvalifikāciju un nosacījumiem, lai pārliecinātos par tās neatkarību un kvalifikāciju

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/956 (2023. gada 10. maijs), ar ko izveido oglekļa ievedkorekcijas mehānismu ([1]), un jo īpaši tās 9. panta 5. punktu,

tā kā:

(1) Regula (ES) 2023/956 paredz, ka atzītam OIM deklarētājam ir tiesības prasīt, lai nododamo OIM sertifikātu skaits tiktu samazināts atbilstīgi oglekļa cenai, kas par deklarētajām iegultajām emisijām faktiski samaksāta trešā valstī, lai nodrošinātu, ka par vienām un tām pašām emisijām oglekļa cena netiek maksāta divreiz.

(2) Pārejas periodā no 2023. gada 1. oktobra līdz 2025. gada 31. decembrim importētājiem vai netiešajiem pārstāvjiem muitā bija jāziņo par jebkādu oglekļa cenu, kas maksājama par deklarētajām iegultajām emisijām, tostarp par oglekļa cenām, kas maksājamas par emisijām, kuras iegultas attiecīgajos prekursoru materiālos. Papildus vērtīgajai informācijai, kas savākta minētajā periodā, Komisija arī apzināja vērtīgu pieredzi un informāciju no ieinteresētajām personām, tostarp iestādēm trešās valstīs, kurās piemēro oglekļa cenas noteikšanas noteikumus.

(3) Saskaņā ar Komisijas pamatnostādnēm par labāku regulējumu Komisija no 2025. gada 28. augusta līdz 25. septembrim izsludināja uzaicinājumu iesniegt atsauksmes, lai apzinātu ieinteresēto personu viedokļus nolūkā sniegt informāciju šajā īstenošanas aktā paredzēto noteikumu izstrādei. Tiesību akta projekts bija publicēts ieinteresēto personu atsauksmju saņemšanai no 2026. gada 13. maija līdz 2026. gada 10. jūnijam.

(4) Saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 9. panta 4. punktu Komisijai ir tiesības trešām valstīm, kurās ir spēkā noteikumi par oglekļa cenu, noteikt un OIM reģistrā darīt pieejamas oglekļa standartcenas minētajām valstīm un publicēt metodiku to aprēķināšanai. To darot, Komisija pamatojas uz labākajiem pieejamajiem datiem, kas iegūti no ticamas, publiski pieejamas informācijas un minēto trešo valstu sniegtās informācijas. Ziņošana, kas pamatotos uz oglekļa standartcenām, ko Komisija darījusi pieejamas, kā alternatīva ziņošanai, vadoties pēc faktiski samaksātās oglekļa cenas, kas pamatojas uz neatkarīgas personas sertificētiem pierādījumiem, samazinātu atbilstības nodrošināšanas izmaksas atzītiem OIM deklarētājiem un ļautu izvairīties no jebkādām atbilstības nodrošināšanas izmaksām trešo valstu operatoriem, tādējādi atvieglojot oglekļa cenas atskaitīšanu.

(5) Tā kā faktiski samaksātās oglekļa cenas aprēķins ir balstīts uz precē iegulto emisiju aprēķinu un saskaņā ar izmaiņām, kas ieviestas ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2025/2083 ([2]), atzīts OIM deklarētājs var pieprasīt faktiski samaksātās oglekļa cenas atskaitīšanu, pamatojoties uz neatkarīgas personas sertificētiem pierādījumiem,

([1]) OV L 130, 16.5.2023., 52. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj.

([2]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2025/2083 (2025. gada 8. oktobris), ar ko groza Regulu (ES) 2023/956 attiecībā uz oglekļa ievedkorekcijas mehānisma vienkāršošanu un stiprināšanu (OV L, 2025/2083, 17.10.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/2083/oj).

tikai tad, ja iegultās emisijas tiek noteiktas pēc faktiskajām vērtībām. Ja iegultās emisijas tiek noteiktas pēc faktiskajām vērtībām, atzītie OIM deklarētāji var izlemt arī par labu attiecīgās oglekļa standartcenas izmantošanai. Ja iegultās emisijas tiek noteiktas pēc emisijas standartvērtībām, atskaitījumu var pieprasīt, tikai pamatojoties uz attiecīgo oglekļa standartcenu, ko Komisija darījusi pieejamu.

(6) Saskaņā ar Regulu (ES) 2023/956 oglekļa cena būtu jāmaksā vai nu saskaņā ar oglekļa emisiju samazināšanas shēmu kā nodoklis, nodeva vai maksa vai par emisijas kvotām siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas ietvaros, veicot aprēķinus par šāda pasākuma aptvertajām siltumnīcefekta gāzēm, kuras rodas preču ražošanas laikā. Oglekļa nodokļus, nodevas vai maksas var iekasēt vai nu operatora līmenī, vai netieši par oglekļa saturu degvielā. Emisiju tirdzniecības sistēmu veidos var būt ietvertas bāzlīnijas un kredītu sistēmas. Komisijai būtu jāuzrauga jaunu oglekļa cenas mehānismu izstrāde trešās valstīs, kā arī degvielas oglekļa nodokļa noteikumu piemērošana un vajadzības gadījumā jāpielāgo šie noteikumi, ja tie pietiekami nestimulē rūpniecību izmantot tādas degvielas, kas mazāk intensīvi izdala oglekļa dioksīdu.

(7) Lai atbalstītu faktiski samaksātās oglekļa cenas atskaitīšanu un nodrošinātu augstu vienveidības pakāpi atskaitīšanas piemērošanā, šajā regulā būtu jāiekļauj saraksts ar trešās valstīs piemērojamiem oglekļa cenas mehānismiem, kuri, pamatojoties uz pašlaik pieejamo informāciju, atbilst piemērojamajām definīcijām Regulā (ES) 2023/956 un šajā regulā. Attiecībā uz oglekļa cenas mehānismiem, kas nav iekļauti sarakstā, tostarp vietējām shēmām un mehānismiem, kas ir jauni, neatkarīgajai personai būtu jānovērtē, vai tie atbilst piemērojamajām definīcijām. Ja mehānisms atbilst piemērojamajām definīcijām, neatkarīgajai personai jānovērtē operatora sniegtie pierādījumi par faktiski samaksāto oglekļa cenu.

(8) Komisijai katru gadu būtu jāpārskata un vajadzības gadījumā jāatjaunina oglekļa cenas mehānismu saraksts, lai aptvertu pēc iespējas vairāk oglekļa cenas mehānismu. Lai atjauninātu oglekļa cenas mehānismu sarakstu, Komisija var saņemt un apstrādāt jebkuru pieprasījumu no attiecīgajām trešo valstu jurisdikcijām, kurā aprakstītas attiecīgās oglekļa cenas mehānisma iezīmes. Komisija var arī saņemt pieprasījumus no kompetentajām iestādēm, tostarp, pamatojoties uz apspriešanos starp kompetentajām iestādēm un atzītajiem OIM deklarētājiem, novērtēt oglekļa cenas mehānismu, kas nav norādīti šajā regulā. Komisijai savā novērtējumā būtu jāaptver tie sarakstā neiekļautie oglekļa cenas mehānismi, kas tiek izmantoti vai ko paredzēts izmantot pieprasījumos atskaitīt faktiski samaksāto oglekļa cenu. Lai nodrošinātu faktiski samaksātās oglekļa cenas vienveidīgu un konsekventu atskaitījumu, Komisijai, izmantojot OIM reģistru, būtu nekavējoties jāpaziņo kompetentajām iestādēm sava novērtējuma rezultāti.

(9) Komisijai un kompetentajām iestādēm, izskatot OIM deklarāciju saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 19. pantu, būtu jāuzrauga šīs regulas piemērošana un jāizskata pieprasījumi par faktiski samaksāto oglekļa cenu. Komisijai būtu jāpalīdz kompetentajām iestādēm izskatīt pieprasījumus par oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta trešā valstī, tostarp, pirms kompetentā iestāde konstatē, ka nododamo OIM sertifikātu deklarētais skaits ir nepareizs. Komisijai būtu jāsniedz palīdzība jo īpaši tādu jaunu oglekļa cenas mehānismu novērtēšanā, kas nav norādīti šajā regulā. Turklāt pienācīga uzmanība būtu jāpievērš pieprasījumiem, kuri ir ievērojami augstāki nekā tad, ja būtu izmantotas oglekļa standartcenas, ko Komisija noteikusi saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 9. panta 4. punktu.

(10) Komisijai būtu jāsadarbojas ar attiecīgajām trešām valstīm vai teritorijām, lai novērtētu Savienības iespēju noslēgt divpusējus nolīgumus saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 2. panta 12. punktu nolūkā atvieglot šīs regulas piemērošanu, vienkāršojot pieprasījumus par samaksātās oglekļa cenas atskaitīšanu un uzlabojot to ticamību, tostarp nosakot oficiālo dokumentu veidus, kurus var izmantot kā pierādījumus par faktiski samaksāto oglekļa cenu.

(11) Lai nodrošinātu, ka OIM sertifikātu skaita samazinājums atspoguļo ar oglekli saistītās izmaksas, kas jau radušās saistībā ar deklarētajām precēm, minētā samazinājuma aprēķinā jāņem vērā jebkura cena, kas samaksāta saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu par precēs iegultajām emisijām, savukārt nav jāņem vērā cenas, kas samaksātas par tām emisijām, kuras neattiecas uz deklarētajās precēs iegultajām emisijām. Oglekļa cena var būt saistīta ar tiešām emisijām, attiecīgā gadījumā netiešām emisijām un deklarētajās precēs iegultajām prekursoru emisijām, kuras var būt apmaksātas saskaņā ar dažādiem oglekļa cenas mehānismiem dažādās jurisdikcijās, kurās piemēro noteikumus par oglekļa cenas noteikšanu.

(12) Lai pareizi uzskaitītu OIM darbības tvērumā ietilpstošās emisijas, par kurām oglekļa cena jau ir samaksāta, emisijas, uz kurām attiecas oglekļa cena, būtu jāattiecina uz iekārtā saražotajām precēm saskaņā ar sistēmas robežām un ražošanas procesiem, kas noteikti Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2025/2547 ([3]).

(13) Lai nodrošinātu līdzvērtību starp oglekļa cenu, kas tiek maksāta trešā valstī, un oglekļa cenu, kas tiek maksāta saskaņā ar ES ETS, nododamo OIM sertifikātu skaits būtu jāsamazina tikai tad, ja oglekļa cenas par īpatnējām iegultajām emisijām tiek maksātas saskaņā ar tādu oglekļa cenas mehānismu trešā valstī, kurā attiecīgā shēma izpaužas kā nodoklis, nodeva vai maksa vai arī emisijas kvotas saskaņā ar siltumnīcefekta gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, kas pēc būtības ir saistoša un uzliek atbilstības pienākumus visiem operatoriem, kas darbojas attiecīgajās nozarēs, kurās mehānismu piemēro. Mērķorientēti, pārredzami un vispārēji piemērojami atbrīvojumi mazām iekārtām konkrētā nozarē, kas ir līdzīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/87/EK ([4]) I pielikumā noteiktajām robežvērtībām, nedrīkstētu apdraudēt šo principu. Šim principam jānodrošina, ka oglekļa cenas mehānisma vidisko mērķi var uzskatīt par kopumā līdzvērtīgu ES ETS dekarbonizācijas veicināšanai OIM nozarēs. Oglekļa cenas noteikšanas mehānisma ietvaros piemērotajam oglekļa cenas faktiskajam maksājumam būtu jānosaka vienāds cenu piemērošanas pienākums attiecībā uz emisijām, kas rodas visu iekārtā ražoto preču ražošanā, neatkarīgi no šo preču galamērķa. Saskaņā ar šo principu OIM saistību samazinājumu nevarētu attiecināt uz oglekļa cenu, kas samaksāta tikai par eksportēto preču iegultajām emisijām.

(14) Ņemot vērā to, ka oglekļa nodokli, nodevu vai maksu var iekasēt par oglekļa saturu degvielā, ko iekārta patērē, radot attiecīgās emisijas preču ražošanas laikā, deklarētājs var pamatoti prasīt par šīm emisijām samaksātās oglekļa cenas atzīšanu pat tad, ja šo cenu nav tieši samaksājis iekārtas operators. Šādos gadījumos likmei, ko iekasē par degvielu, jābūt saskaņotai ar degvielas emisijas faktoru, lai nodrošinātu, ka oglekļa nodokļa, nodevas vai maksas likme atspoguļo šīs degvielas faktiskās radītās emisijas un tāpēc uz iegultajām emisijām attiecinātā oglekļa cena atspoguļo šīs faktiski radītās emisijas. Lai nodrošinātu, ka samaksātajā oglekļa cenā tiek ņemti vērā tikai tie oglekļa nodokļi, nodevas vai maksas, kas atbilst Regulas (ES) 2023/956 specifikācijām, pierādījumiem būtu jāliecina, ka oglekļa nodokļa, nodevas vai maksas likme, kas piemērojama saskaņā ar trešās valsts tiesību aktiem, nepārprotami pamatojas uz oglekļa saturu degvielā.

(15) Lai nodrošinātu līdzvērtību oglekļa cenai, kas tiek maksāta saskaņā ar ES ETS, kredīti vai citas emisijas vienības, kas iegādātas saskaņā ar emisiju bāzlīnijas un kredītu tirdzniecības sistēmu, jāuzskata par līdzvērtīgām kvotām, kas tiek apmaksātas saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu.

(16) Ņemot vērā to, ka operatori saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu var izmantot dažādus atbilstības nodrošināšanas variantus, pierādījumiem par faktiski samaksāto oglekļa cenu jāaptver visi trešo valstu iestāžu atļautie atbilstības nodrošināšanas varianti, tostarp minēto iestāžu noteiktas fiksētas cenas samaksa vai oglekļa kredītu izmantošana, pamatojoties uz ierobežojumiem un nosacījumiem oglekļa cenas mehānismā.

([3]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2025/2547 (2025. gada 10. decembris), ar ko paredz noteikumus par to, kā piemērot Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/956 saistībā ar precēs iegulto emisiju aprēķināšanas metodēm (OV L, 2025/2547, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2547/oj).

([4]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

(17) Ja pienākums maksāt oglekļa cenu ļauj iegādāties oglekļa kredītus, kuru mērķis ir efektīvi samazināt vai likvidēt SEG emisijas, ir lietderīgi, lai deklarētājam būtu atļauts pieprasīt samazinājumu, pamatojoties uz pierādījumiem par oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par konkrētajiem oglekļa kredītiem, kuri izmantoti minētā pienākuma izpildei. Iespēja pieprasīt šo samazinājumu jāparedz neatkarīgi no tā, vai ar oglekļa kredītu saistītās klimata pārmaiņu mazināšanas darbības notiek iekšzemē vai ārpus iekšzemes jurisdikcijas. Lai pilnībā atzītu, ka vairums oglekļa cenas mehānismu ļauj operatoriem izpildīt daļu no saviem pienākumiem, iegādājoties oglekļa kredītus, kas paredzēti darbībām klimata pārmaiņu mazināšanai iekšzemē un emitēti saskaņā ar iekšzemē izvēlētiem standartiem, pierādījumiem par faktiski veiktu maksājumu nebūtu jānosaka nekādi papildu kvalitatīvi vai kvantitatīvi kritēriji. Lai nodrošinātu to, ka pieprasītais samazinājums attiecībā uz faktiski samaksāto cenu par oglekļa kredītiem atbilst cenai, kas citādi būtu maksājama saskaņā ar oglekļa cenas mehānisma galveno atbilstības nodrošināšanas variantu, oglekļa kredītu faktiskā cena, kas tiek ņemta vērā samazinājuma aprēķinā, nedrīkst pārsniegt to oglekļa cenu, kas noteikta oglekļa cenu noteikšanas mehānisma galvenajos atbilstības nodrošināšanas variantos, piemēram, emisiju tirdzniecības sistēmā piemēroto vidējo tirgus cenu vai piemērojamo oglekļa nodokļa likmi.

(18) Tajos gadījumos, kad trešās valsts oglekļa cenas mehānisms ļauj izmantot oglekļa kredītus, kas radīti ārpus iekšzemes jurisdikcijas, šiem starptautiskajiem oglekļa kredītiem jāatbilst Parīzes nolīgumā noteiktajiem standartiem. Šim nolūkam jāņem vērā tikai oglekļa cena, kas samaksāta par kredītiem, kuri atzīti un emitēti saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. panta 2. punktu vai 6. panta 4. punktu, ņemot vērā starptautiski pārskaitītos klimata pārmaiņu mazinājuma rezultātus. Šim kritērijam būtu jāveicina 6. panta kredītu izveidošana un jāpanāk vajadzīgā kvalitātes nodrošināšana OIM vidiskās integritātes garantēšanai. Lai mudinātu trešo valstu ražotājus samazināt pašiem savas emisijas, izstrādājot un izmantojot visefektīvākās tehnoloģijas, un lai nodrošinātu dekarbonizācijas centienu lielākās daļas īstenošanu iekšzemē, šādu starptautisko oglekļa kredītu izmantošana pieprasījumos par oglekļa cenas atzīšanu saskaņā ar OIM jāierobežo. Šā ierobežojuma noteikšana ne vairāk kā 10 % apmērā no paziņotajām un apstiprinātajām emisijām saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu dos iespēju pilnībā ņemt vērā esošos oglekļa cenas mehānismus, kas ļauj daļu no operatoru atbilstības pienākuma izpildīt ar starptautiskajiem oglekļa kredītiem.

(19) Būtu jāņem vērā atlaide vai cita veida kompensācija, kas faktiski samazina pienākumu maksāt par emisijām, uz kurām attiecas oglekļa cenas mehānisms. Šajā nolūkā par kompensāciju būtu jāuzskata jebkurš pasākums vai atbalsts, kas piešķirts, pamatojoties uz parametru, kuru izmanto, lai noteiktu pienākumu maksāt oglekļa cenu, un kurš faktiski samazina pienākumu maksāt oglekļa cenu. Tas ietver situācijas, kad daļa emisiju, ko aptver oglekļa cenas mehānisms, ir atbrīvotas no faktiskiem maksājumiem, piemēram, saskaņā ar bezmaksas kvotām, emisijām, uz kurām attiecas noteikts intensitātes bāzes līmenis bāzlīnijas un kredītu sistēmā, emisijām, kas atbrīvotas no oglekļa cenas maksājumiem, vai citiem pasākumiem, ar kuriem daļu emisiju atbrīvo no oglekļa cenas maksāšanas pienākuma. Būtu jāņem vērā arī jebkāda jau piešķirtā samazinātā cena vai jebkāda kompensācija par samaksāto cenu, kā arī jebkāda kompensācija naudā.

(20) Lai plašā nozīmē nodrošinātu līdzvērtību tam, kā ieņēmumi no ES ETS daļēji var tikt atkārtoti ieguldīti ES ETS aptvertajās iekārtās, izmantojot Inovāciju fondu, kā arī likumīgi veiktu oglekļa cenas ieņēmumu atkārtotu ieguldīšanu klimata pasākumu finansēšanā, ieņēmumi no oglekļa cenu noteikšanas mehānisma, kas tiek atkārtoti ieguldīti operatora iekārtas dekarbonizācijā, nebūtu uzskatāmi par kompensāciju par samaksāto oglekļa cenu Tas būtu jāpiemēro ar nosacījumu, ka visi operatori, uz kuriem attiecas oglekļa cenas mehānisms, ir tiesīgi saņemt atbalstu, ka attiecībā uz operatoriem nav nepamatotas diskriminācijas un ka par subsīdiju piešķiršanu atbildīgās iestādes lēmums ir publisks un subsīdijas tiek iedarbīgi izmantotas, lai samazinātu tās iekārtas, par kuru tiek maksāta subsīdija, emisijas.

(21) Lai nodrošinātu, ka iegādātajos prekursoros iegultā oglekļa cena tiek noteikta, ievērojot konsekvenci un verificējamību, ir lietderīgi deklarācijas par šādiem prekursoriem balstīt uz sertifikācijas ziņojumu par iekārtu, ar kuru tos ražo. Lai atvieglotu oglekļa cenas deklarēšanu gadījumos, kad piegādātājs sertifikācijas ziņojumu nedara pieejamu operatoram, operatoriem būtu jāspēj izmantot attiecīgo oglekļa standartcenu, ko Komisija darītu pieejamu saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 9. panta 4. punktu.

(22) Lai atvieglotu par preču netiešajām emisijām faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanu un ņemot vērā to, ka ziņošana par netiešajām emisijām pēc noklusējuma ir balstīta uz emisiju standartvērtībām, ir lietderīgi paredzēt, ka operatori var izmantot attiecīgo oglekļa standartcenu, ko Komisija darītu pieejamu saskaņā ar minētās regulas 9. panta 4. punktu.

(23) Lai nodrošinātu ārvalstu valūtās maksāto oglekļa cenu konsekventu un objektīvu konvertēšanu euro par konkrētu pārskata periodu, konvertēšanu ir lietderīgi balstīt uz gada vidējiem valūtas kursiem attiecīgajā periodā. Šajā nolūkā Komisijai līdz katra nākamā gada sākumam būtu jāpublicē gada vidējie maiņas kursi katram pārskata gadam, pamatojoties uz maiņas kursiem, ko attiecīgajam periodam publicējusi Eiropas Centrālā banka vai attiecīgā gadījumā *Eurostat*.

(24) Lai aprēķinātu nododamo OIM sertifikātu skaita samazinājumu atbilstoši faktiski samaksātajai oglekļa cenai par deklarētajām precēm, ir jānosaka OIM sertifikātu gada atsauces cena. Šīs gada atsauces cenas pamatā vajadzētu būt OIM sertifikātu cenai importēšanas gadā. Pārredzamības un konsekvences labad ar vidējo cenu, kuru maksājis atzītais OIM deklarētājs, lai iegādātos OIM sertifikātus, atsauces cena būtu jābalsta uz OIM sertifikātu vidējo cenu, kas saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2025/2548 ([5]) publicēta par importa gadu.

(25) Lai nodrošinātu, ka par saražotajām precēm faktiski samaksāto oglekļa cenu var sertificēt un izsekot līdz pamatā esošajiem datiem un aprēķiniem, ir lietderīgi, ka preču ražošanas iekārtas operators sagatavo ziņojumu par oglekļa cenu, kurā izklāstīti galvenie aprēķina soļi un izmantotā informācija par katru saražoto preci. Lai nodrošinātu konsekvenci un atvieglotu apstrādi, ko veiks neatkarīgas personas un kompetentās iestādes, šajā regulā minētā ziņojuma vajadzībām ir paredzēts izmantot standarta elektronisko veidni un vienotu darba valodu.

(26) Ja iekārtas operatoram ir tiesības uz atlaidēm vai cita veida kompensāciju, bet tas nav sniedzis pierādījumus par minētās kompensācijas apjomu vai līmeni, faktiski samaksāto oglekļa cenu nevar noteikt un tā nav jāsertificē. Tomēr, tā kā dažas atlaides un citi kompensācijas veidi, ko nosaka oglekļa cenas mehānisms, var tikt piešķirti dažādos laikos pēc emisijas gāzu izplūdes, tostarp pēc OIM deklarāciju iesniegšanas termiņa, jāparedz iespēja operatoriem iesniegt pierādījumus par attiecīgās iestādes oficiāli noteikto kompensācijas līmeni vai summu vai par maksimālo līmeni vai maksimālo summu, kura tiem pienākas. Ja tādas iekārtas operators, uz kuru attiecas oglekļa cenas mehānisms, ir tiesīgs saņemt kāda veida kompensāciju, bet tas, pamatojoties uz formālu rakstisku apstiprinājumu no attiecīgajām iestādēm, var pierādīt, ka nav to pieprasījis vai ka šis pieprasījums ir noraidīts, minētā atlaide vai cita veida kompensācija nebūtu jāņem vērā, nosakot faktiski samaksāto oglekļa cenu.

(27) Lai nodrošinātu, ka faktiski samaksāto oglekļa cenu var ticami sertificēt veidā, kas ir samērīgs ar administratīvo slogu, pierādījumiem par faktisko maksājumu būtu jābalstās uz dokumentāciju, kas parasti ir pieejama to trešo valstu iekārtu operatoriem, par kurām jāmaksā oglekļa cena, ņemot vērā dažādos atbilstības pienākumu veidus. Pierādījumiem par faktisko maksājumu būtu jāattiecas uz preču ražošanai izmantotās iekārtas emisijām un jāaptver periods, kas pilnībā atbilst pārskata periodam, kuru izmantoja iegulto emisiju aprēķiniem un verifikācijai pie iekārtas. Deklarētājam būtu jāglabā pierādījumi par faktisko maksājumu kā ziņojums par oglekļa cenu, ko sagatavojis operators un sertificējusi neatkarīgā persona, kas iepazinusies ar trešās valsts operatora sniegtajiem nepieciešamajiem primārajiem pierādījumiem.

(28) Lai nodrošinātu, ka faktiski samaksāto oglekļa cenu var ticami un samērīgi sertificēt dažādos emisiju tirdzniecības sistēmu veidos, pierādījumiem par faktiski samaksāto cenu parastā gadījumā būtu jāizmanto gada vidējā tirgus cena, kas aprēķināta, pamatojoties uz vidējo svērto izsoles cenu, vai – ja tā nav pieejama – sekundārās tirgus cenas gada vidējā svērtā vērtība kopā ar pierādījumiem par atbilstības vienībām, piemēram, kvotām, ko operators par attiecīgajām emisijām nodevis, ka arī ar pierādījumiem par paziņotajām un saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu

([5]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2025/2548 (2025. gada 10. decembris), ar ko nosaka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/956 piemērošanas noteikumus attiecībā uz OIM sertifikātu cenas aprēķināšanu un publicēšanu (OV L, 2025/2548, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2548/oj).

apstiprinātajām kopējām emisijām. Alternatīvi operatoriem būtu jāspēj sniegt pierādījumi par kopējo samaksāto oglekļa cenu, pamatojoties uz atbilstības vienībām, kuras tie iegādājušies. Lai izvairītos no grūtībām faktiski iegādāto atbilstības vienību sasaistīšanā ar faktiski nodotajām atbilstības vienībām un ņemtu vērā to, ka operators var iegādāties atbilstības vienības pirms atbilstības perioda, oglekļa cenai būtu jābalstās uz visu to atbilstības vienību vidējo pirkuma cenu, kuras attiecīgā iegulto emisiju ziņošanas pārskata perioda beigās bija iekļautas operatora emisiju tirdzniecības sistēmas reģistra kontā. Komisijai būtu jāseko līdzi, kā tiek piemēroti noteikumi par operatoru iespēju paziņot cenu, pamatojoties uz iegādātajām atbilstības vienībām, lai nodrošinātu, ka šī iespēja ir samērīga ar neatkarīgās personas spēju apliecināt pierādījumus par faktiski samaksāto cenu.

(29) Ja šī cena ir nodoklis, nodeva vai maksa, ko tieši maksā operators, pierādījumos būtu jāiekļauj oficiāli ieraksti, jo īpaši no nodokļu iestādēm vai citām kompetentajām iestādēm, un tiem jāatspoguļo jebkuras izmaiņas nodokļu, nodevu vai maksu likmēs pārskata periodā.

(30) Lai atbalstītu neatkarīgās personas veikto novērtējumu par derīgajiem pierādījumu veidiem, Komisijai līdz 2026. gada beigām būtu jāpublicē norādījumi un pēc tam tie regulāri jāatjaunina, lai par katru valsti atsevišķi norādītu dokumentāros pierādījumus, kurus varētu uzskatīt par atbilstošiem šajā regulā noteiktajām pierādījumu prasībām.

(31) Saskaņā ar Regulu (ES) 2023/956 valsts akreditācijas struktūrām ir jāakreditē juridiskas personas iegulto emisiju, kas aprēķinātas, pamatojoties uz faktiskajām vērtībām, verificēšanai. Par OIM regulējuma tvērumā esošajām iegultajām emisijām faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācija ir darbība, kas pielīdzināma verifikācijai un ko veido oglekļa cenas mehānisma aptverto emisiju tvēruma pārbaude, oglekļa cenas mehānisma aptverto emisiju attiecināšana uz OIM precēm un par OIM precēs iegultajām emisijām faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšana. Oglekļa cenas sertifikācija ir nesaraujami saistīta ar iegulto emisiju verifikāciju. Sertifikācijas integritātei un kvalitātei ir izšķiroša nozīme, lai nodrošinātu faktiski samaksātās oglekļa cenas un atzītu OIM deklarētāju samaksātās finanšu korekcijas atskaitījumu ticamību. Lai nodrošinātu, ka oglekļa cenas pierādījumu sertifikācijas uzdevumu veic pienācīgi kvalificēti subjekti, būtu jāprasa, lai neatkarīgās personas, kas sertificē oglekļa cenas pierādījumus, gūtu akreditāciju tādam akreditācijas tvērumam, kas saistīts ar faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikāciju, un jāprasa valsts akreditācijas struktūrām pārbaudīt to, vai neatkarīgajām personām ir šim nolūkam nepieciešamā kompetence. Šī kvalifikācija uzlabos sertifikācijas kvalitāti un samazinās iespēju, ka atzītiem OIM deklarētājiem par nepareiza OIM sertifikātu skaita nodošanu tiek piemēroti sodi saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 26. pantu. Tā arī nodrošinās, ka operatori iegulto emisiju verifikācijai un oglekļa cenas sertificēšanai var piesaistīt vienu un to pašu juridisko personu, racionalizēs pieteikšanās procedūras verifikācijai un sertifikācijai un vienkāršos OIM reģistra struktūru.

(32) Izņēmuma kārtā, lai pirmajos divos gados pēc faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācijas uzsākšanas nodrošinātu neatkarīgu personu pieejamību un lai valstu akreditācijas struktūrām būtu pietiekami daudz laika tehnisko akreditācijas prasību izvērtēšanai un akreditācijas piešķiršanai, OIM verificētājiem uz laiku būtu jāpiešķir iespēja veikt sertificēšanu bez prasības iegūt akreditāciju. OIM verificētāji ir apliecinājuši savu kompetenci un zināšanas OIM metodikas un verifikācijas prasību piemērošanā, kā arī savu neatkarību.

(33) Sertifikācijas darbības, ko OIM verificētāji veic saistībā ar šo pagaidu iespēju, Komisijai un kompetentajām iestādēm būtu rūpīgi jāpārbauda Regulas (ES) 2023/956 19. pantā minētās OIM deklarāciju izskatīšanas ietvaros. Ja kompetentajai iestādei vai Komisijai, pamatojoties uz sertifikācijas darba izskatīšanu, rodas pamatotas šaubas par sertifikācijas ziņojuma pareizību, neatkarīgas personas statusu atsauc, neskarot OIM verificētāja iespēju pieteikties akreditācijai valsts akreditācijas struktūrā. Komisijai 2027. gada beigās jāizvērtē neatkarīgu personu akreditācijas process un neatkarīgu personu pieejamība, lai apmierinātu pieprasījumu pēc sertifikācijas.

(34) Lai ņemtu vērā starptautiski piemērojamos standartus un izvairītos no nevajadzīgas procedūru dublēšanās, ir lietderīgi izmantot paraugpraksi, kas izstrādāta, piemērojot attiecīgos saskaņotos standartus validācijas un verifikācijas darbību jomā, ko pieņēmusi Eiropas Standartizācijas komiteja pēc Komisijas pieprasījuma saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1025/2012 ([6]). Tāpēc būtu jāprasa, lai neatkarīgas personas sertifikācijas darbības ietvaros ievēro konkrētus saskaņotus standartus, ko papildina īpašas papildu prasības attiecībā uz faktiski samaksātās oglekļa cenas sertificēšanu.

(35) Lai nodrošinātu sertifikācijas ticamību, ir jāpanāk, ka neatkarīgās personas dara savu darbu neatkarīgi un veic pasākumus, lai novērstu situācijas, kad to neatkarība attiecībā uz trešo valstu iekārtu operatoriem, OIM kompetentajām iestādēm, Komisiju, kompetentajām iestādēm, kas atbild par oglekļa cenas mehānisma regulējumu trešā valstī, vai atzītiem OIM deklarētājiem, varētu būt apdraudēta.

(36) Lai nodrošinātu sertifikācijas kvalitāti, valsts akreditācijas struktūrām akreditācijas un uzraudzības darbību ietvaros būtu jānovērtē, vai neatkarīgas personas, tostarp sertifikācijas grupas locekļi, atbilst kompetences prasībām, kas ir specifiskas ziņojuma par oglekļa cenu sertifikācijai. Veicot savas darbības, valsts akreditācijas struktūrām būtu jāpārliecinās par to, ka neatkarīgas personas saņem visu sertifikācijas veikšanai nepieciešamo informāciju un veic visas šim nolūkam nepieciešamās pārbaudes. Valsts akreditācijas struktūrām arī būtu jāpārbauda, vai neatkarīgas personas pienācīgi ņem vērā verifikācijas ziņojumu par iegultajām emisijām, sertifikācijas ziņojumus par prekursoriem, kas izmantoti, bet nav ražoti iekārtā, un pierādījumus, ko sniegušas par oglekļa cenas mehānismu atbildīgās iestādes.

(37) Lai varētu pierādīt, ka par deklarētajām iegultajām emisijām oglekļa cena jau ir faktiski samaksāta, neatkarīgajai personai būtu jāpiekļūst nepieciešamajiem datiem. Sertifikācijas process var ietvert to objekta vietu apmeklējumu, kur oglekļa cena tiek aprēķināta un kur tiek glabāti saistītie pierādījumi, jo īpaši, ja pietiekami plaša attālināta piekļuve datiem un pierādījumiem nav pieejama vai būtisku nepatiesu apgalvojumu risks ir pārāk augsts. Neatkarīgajai personai būtu jāpaziņo operatoram par visiem konstatētajiem nepatiesajiem apgalvojumiem vai neatbilstību, lai to varētu novērst. Ja nepatiesie apgalvojumi vai neatbilstība joprojām nav nenovērsta, neatkarīgajai personai būtu jānovērtē, vai šādiem nepatiesiem apgalvojumiem vai neatbilstībai atsevišķi vai kopā ir būtiska ietekme uz paziņotajiem datiem.

(38) Lai palīdzētu neatkarīgajai personai novērtēt to, vai nepatiess apgalvojums vai neatbilstība būtiski ietekmē kopējās emisijas, kas paziņotas oglekļa cenas mehānisma vajadzībām, vai kopējo oglekļa cenu, kas attiecināta uz preci, ir lietderīgi noteikt būtiskuma līmeni, kas atspoguļo līdzsvaru starp OIM sertifikācijas uzdevumu sarežģītību un novitāti un aprēķinu precizitāti. Lai nodrošinātu sinerģiju un saskaņotas pieejas ar iegulto emisiju verificēšanu, būtiskuma līmenim noteiktā procentuālā daļa būtu jāsaskaņo ar to, kas piemērojama saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2025/2546 ([7]).

(39) Sertifikācijai būtu jānodrošina pienācīga pārliecība, ka oglekļa cena, kas norādīta operatora ziņojumā par oglekļa cenu, nav norādīta būtiski nepareizi un ka uz operatora ziņojumu var paļauties, lai nodrošinātu faktiski samaksātās oglekļa cenas atskaitījuma ticamību. Šajā nolūkā neatkarīgajām personām būtu jāsagatavo sertifikācijas ziņojums, kas

([6]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1025/2012 (2012. gada 25. oktobris) par Eiropas standartizāciju, ar ko groza Padomes Direktīvas 89/686/EEK un 93/15/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 94/9/EK, 94/25/EK, 95/16/EK, 97/23/EK, 98/34/EK, 2004/22/EK, 2007/23/EK, 2009/23/EK un 2009/105/EK, un ar ko atceļ Padomes Lēmumu 87/95/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu Nr. 1673/2006/EK (OV L 316, 14.11.2012., 12. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1025/oj).

([7]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2025/2546 (2025. gada 10. decembris) par deklarēto iegulto emisiju verifikācijas principu piemērošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/956 (OV L, 2025/2546, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2025/2546/oj).

ir pietiekami detalizēts, lai valsts akreditācijas struktūra varētu pārbaudīt, vai sertifikācija ir veikta saskaņā ar piemērojamajām prasībām. Neatkarīgajai personai arī būtu jāuztur iekšējā sertifikācijas dokumentācija, kurā iekļauta nepieciešamā informācija par veiktajām sertifikācijas darbībām.

(40) Lai nodrošinātu, ka tiek akreditēti tikai tie pieteikuma iesniedzēji, kuriem ir nepieciešamā kompetence un zināšanas faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācijai, būtu jāparedz noteikumi par akreditācijas pieteikumu iesniegšanu un novērtēšanu.

(41) Lai izvairītos no procesu dublēšanās un pārmērīga administratīvā sloga, vienlaikus saglabājot akreditācijas procesa stabilitāti, juridiskajām personām, kas saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/2551 jau ir akreditētas attiecīgai darbību grupai OIM ietvaros vai saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067 ([8]) – ES ETS ietvaros ([9]), būtu jānodrošina iespēja pieteikties uz akreditācijas jomas paplašināšanu, iekļaujot tajā arī faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikāciju.

(42) Lai nodrošinātu, ka neatkarīgās personas joprojām atbilst attiecīgajām kvalifikācijas prasībām, noteikumos būtu jāprecizē uzraudzības darbības, kas jāveic valsts akreditācijas struktūrām. Ja uzraudzība liecina, ka neatkarīga persona vairs neatbilst attiecīgajām prasībām, būtu jāparedz, ka valsts akreditācijas struktūru rīcībā ir atbilstoši administratīvi pasākumi, piemēram, akreditācijas apturēšana, atsaukšana vai akreditācijas tvēruma sašaurināšana, lai aizsargātu akreditācijas sistēmas integritāti.

(43) Lai gūtu praktisku pieredzi sertifikācijas darbā, ko saskaņā ar šo regulu veic trešās valstīs, tostarp par piemērojamiem oglekļa cenas mehānismiem un atlaidēm vai citiem kompensācijas veidiem, valsts akreditācijas struktūras, kuras vēl nav atklājušas akreditāciju faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācijai, pirmo divu gadu laikā pēc faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācijas uzsākšanas var veikt to OIM verificētāju novērošanas darbības, kurus tās ir akreditējušas. Šādas novērošanas darbības nav uzskatāmas par akreditācijas darbību, un valsts akreditācijas struktūras nav uzskatāmas par atbildīgām par sertifikācijas darba uzraudzību.

(44) Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 765/2008 ([10]) ir noteikts, ka kompetentajām iestādēm ir jāatzīst to valsts akreditācijas struktūru sniegto pakalpojumu, kuras ir sekmīgi izturējušas salīdzinošo izvērtēšanu, līdzvērtīgums un jāpieņem akreditācijas sertifikāti un sertifikācijas ziņojumi, ko izdevušas minēto struktūru akreditētas neatkarīgas personas. Lai izvairītos no nevajadzīgas novērtējumu dublēšanās un nodrošinātu juridisko noteiktību, būtu jāpieņem, ka valsts akreditācijas struktūras, kas jau ir sekmīgi izturējušas vai sākušas šādu salīdzinošo izvērtēšanu Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 vajadzībām pirms šīs regulas piemērošanas dienas, atbilst attiecīgajām procedūras prasībām, un nebūtu jāpieprasa, lai tām tiek veikta jauna salīdzinošā izvērtēšana saskaņā ar šo regulu.

(45) Lai nodrošinātu neatkarīgu personu efektīvu uzraudzību no valsts akreditācijas struktūru puses, būtu jāparedz noteikumi par informācijas apmaiņu starp neatkarīgām personām un valsts akreditācijas struktūrām, kas tās akreditējušas, starp valsts akreditācijas struktūrām un dalībvalstu kompetentajām iestādēm un starp kompetentajām iestādēm un Komisiju.

([8]) ` Komisijas Deleģētā regula (ES) 2025/2551 (2025. gada 20. novembris), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/956, precizējot nosacījumus verificētāju akreditācijas piešķiršanai, akreditēto verificētāju kontrolei un pārraudzībai, akreditācijas atsaukšanai un akreditācijas struktūru savstarpējai atzīšanai un salīdzinošai izvērtēšanai (OV L, 2025/2551, 22.12.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2025/2551/oj).

([9]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2018/2067 (2018. gada 19. decembris) par datu verifikāciju un verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (OV L 334, 31.12.2018., 94. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2067/oj).

([10]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 765/2008 (2008. gada 9. jūlijs), ar ko nosaka preasības akreditācijai un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (OV L 218, 13.8.2008., 30. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2008/765/oj).

(46) Lai nodrošinātu, ka informācija par neatkarīgu personu reģistrāciju OIM reģistrā saskaņā ar 10. pantu Komisijas Īstenošanas regulā (ES) 2024/3210 ([11]) ir ticama un atjaunināta, būtu jāparedz noteikumi, ar kuriem valsts akreditācijas struktūrām tiek prasīts informēt kompetentās iestādes par jebkādu neatkarīgu personu akreditāciju un izmaiņām akreditācijas informācijā.

(47) Lai palīdzētu pārskatīt OIM sertifikātu kopējā skaita samazinājumu, ņemot vērā faktiski samaksāto oglekļa cenu, valstu akreditācijas struktūrām un kompetentajām iestādēm būtu periodiski jāapmainās ar informāciju, jo īpaši par darbībām, kas plānotas attiecībā uz neatkarīgām personām, un par šo darbību kontrolpārbaužu rezultātiem. Kompetentajām iestādēm šī informācija būtu jādara zināma Komisijai un citām kompetentajām iestādēm, izmantojot OIM reģistru. Kompetentajām iestādēm, izmantojot standarta elektronisko veidni, arī būtu jāinformē valsts akreditācijas struktūras par būtisko, kas konstatēts OIM deklarāciju pārbaudēs, lai palīdzētu tām veikt akreditācijas darbības.

(48) Ja saistībā ar šīs regulas piemērošanu apstrādā personas datus, ir jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 ([12]) un – attiecīgā gadījumā – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 ([13]).

(49) Šīs regulas noteikumi attiecas uz gada vidējo oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par siltumnīcefekta gāzu emisijām, kuras radušās no 2026. gada 1. janvāra. Tāpēc šī regula jāpiemēro no 2026. gada 1. janvāra.

(50) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2026. gada 29. jūlijā sniedza atzinumu.

(51) Šo regulu pārskata vēlākais 2027. gada decembrī. Komisijai ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm būtu jādara viss iespējamais, lai vajadzības gadījumā pārskatītu un atjauninātu oglekļa cenas mehānismu sarakstu nolūkā aptvert pēc iespējas vairāk oglekļa cenas mehānismu.

(52) OIM komiteja nesniedza atzinumu tās priekšsēdētāja noteiktajā termiņā, saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punktu ([14]),

([11]) Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2024/3210 (2024. gada 18. decembris), ar ko paredz noteikumus par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2023/956 piemērošanu attiecībā uz OIM reģistru (OV L, 2024/3210, 30.12.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/3210/oj).

([12]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([13]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

([14]) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

I NODAĻA

PRIEKŠMETS UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu paredz sīki izstrādātus noteikumus attiecībā uz šādiem jautājumiem:

a) oglekļa cenas, kas faktiski samaksāta par katras preces iegultajām emisijām, noteikšana un gada oglekļa standartcenu izmantošana prekursoriem un netiešajām emisijām;

b) ārvalstu valūtā izteiktu oglekļa cenu konvertēšana euro saskaņā ar gada vidējo valūtas kursu;

c) nododamo OIM sertifikātu skaita samazinājuma aprēķināšana;

d) vajadzīgie pierādījumi, kas apliecina oglekļa cenas faktisko samaksu;

e) veidi, kā ņemamas vērā atlaides vai citi kompensācijas veidi, kas samazina faktiski samaksāto oglekļa cenu, nosakot šo oglekļa cenu;

f) Regulas (ES) 2023/956 9. panta 2. punktā minētās neatkarīgās personas, kas sertificē 7. pantā minētos pierādījumus ("neatkarīgā persona"), kvalifikācija un nosacījumi, kas ļauj pārliecināties par minētās personas kvalifikāciju un neatkarību.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro definīcijas, kas noteiktas Īstenošanas regulas (ES) 2025/2546 1. pantā, Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 1. pantā, izņemot 3. punkta un 8.–12. punkta definīcijas, un definīcijas Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 1. pantā un I pielikumā. Piemēro arī šādas definīcijas:

1) "neatkarīga persona" ir juridiska persona, kas sertificē ziņojumu par oglekļa cenu;

2) "sertificēšana" ir darbības, ko veic neatkarīga persona šajā regulā un 10. panta 1. punktā minētajā saskaņotajā standartā noteikto sertifikācijas procedūru ietvaros, lai izdotu 19. pantā minēto sertifikācijas ziņojumu;

3) "oglekļa cenas mehānisms" ir oglekļa nodoklis, oglekļa maksa vai oglekļa nodeva, vai emisiju tirdzniecības sistēma;

4) "akreditācijas tvērums" ir šīs regulas IV pielikumā izklāstītā OIM darbību grupa, kurai tiek lūgta akreditācija vai kurai akreditācija jau ir piešķirta;

5) "emisiju bāzlīnijas un kredītu tirdzniecības sistēma" ir tāds emisiju tirdzniecības sistēmas veids, kurā bāzlīniju (bāzes līmeni) nosaka par emisijas robežvērtību, līdz kurai nav jāmaksā oglekļa cena, un subjektiem, kas emitē mazāk par bāzlīniju, izsniedz tirgojamus oglekļa kredītus, savukārt subjektiem, kas emitē vairāk par bāzlīniju, oglekļa kredīti ir jāiegādājas;

6) "pienācīga pārliecība" ir sertifikācijas atzinumā apstiprinoši izteikta augsta, bet ne absolūta pārliecība par to, ka operatora ziņojumā par oglekļa cenu nav būtisku nepatiesu apgalvojumu;

7) "pārliecības līmenis" ir neatkarīgās personas sertifikācijas ziņojumā paustā pārliecības pakāpe, pamatojoties uz mērķi samazināt sertifikācijas risku atbilstīgi sertifikācijas uzdevuma apstākļiem;

8) "nepatiess apgalvojums" ir izlaidums, sagrozījums vai kļūda operatora ziņojumā par oglekļa cenu;

9) "būtisks nepatiess apgalvojums" ir nepatiess apgalvojums, kas vai nu atsevišķi, vai kopā ar citiem nepatiesiem apgalvojumiem pārsniedz būtiskuma līmeni vai kas, pamatojoties uz neatkarīgās personas eksperta līmeņa atzinumu, sava lieluma un būtības dēļ varētu ietekmēt paziņoto kopējo faktisko oglekļa cenu vai citu būtisku informāciju;

10) "būtiskuma līmenis" ir kvantitatīvais slieksnis jeb robežpunkts, kura pārsniegšanas gadījumā nepatiesus apgalvojumus vai nu atsevišķi, vai kopā ar citiem nepatiesiem apgalvojumiem neatkarīgā persona uzskata par būtiskiem;

11) "OIM sertifikācijas galvenais auditors" ir auditors, kura uzdevums ir vadīt un uzraudzīt sertifikācijas grupu un kurš atbild par operatora ziņojuma par oglekļa cenu sertificēšanu un ziņošanu par to;

12) "OIM sertifikācijas auditors" ir sertifikācijas grupas loceklis, kas atbild par operatora ziņojuma par oglekļa cenu sertificēšanu;

13) "atbilstības vienība" ir kvota vai kredīts, kas tiek izdots regulētas emisiju tirdzniecības sistēmas ietvaros un ko izmanto, lai izpildītu atbilstības pienākumus saskaņā ar minēto sistēmu.

II NODAĻA

SAMAKSĀTĀS OGLEKĻA CENAS KONVERTĒŠANA ATBILSTOŠĀ NODODAMO OIM SERTIFIKĀTU SKAITA SAMAZINĀJUMĀ

3. pants

Par katras preces iegultajām emisijām faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšana

1. Operators nosaka oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par iegultajām emisijām, kuras attiecinātas uz katru iekārtā saražoto preci, saskaņā ar I pielikumā izklāstīto metodiku.

2. Faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai operators ņem vērā jebkādas atlaides vai cita veida kompensāciju, kas paredzēta saskaņā ar 9. pantu un I pielikumu.

3. Pārskata periods faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai ir tāds pats kā pārskata periods, kas minēts verifikācijas ziņojumā saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2546 6. pantu.

4. Ja iegultajām emisijām piemēro dažādus oglekļa cenas mehānismus, oglekļa cenas, kas faktiski samaksātas saskaņā ar šiem mehānismiem, apkopo par katru iekārtā saražoto preci saskaņā ar I pielikuma 7.3. punktu.

4. pants

Oglekļa cenas mehānismu veidi

1. Oglekļa cenas mehānismu, saskaņā ar kuru tiek faktiski maksāta oglekļa cena, veido vai nu

a) emisiju tirdzniecības sistēma, tostarp bāzlīnijas un kredītu sistēma, vai nu

b) oglekļa nodoklis, nodeva vai maksa, kas ir vai nu:

   1) degvielas oglekļa nodoklis; vai

   2) punktveida avota oglekļa nodoklis, nodeva vai maksa.

2. Oglekļa cenas mehānismi, kas norādīti II pielikumā, uzskatāmi par atbilstošiem 1. punktā noteiktajai definīcijai.

3. Ja oglekļa cenas mehānisms nav norādīts II pielikumā, Komisija novērtē, vai minētais mehānisms atbilst 1. punktā sniegtajai definīcijai, un attiecīgā gadījumā apsver minētā mehānisma iekļaušanu II pielikumā, pārskatot šo regulu.

Komisija attiecīgā gadījumā, tostarp pēc kompetentās iestādes pieprasījuma, organizē informācijas apmaiņu ar kompetentajām iestādēm, lai apmainītos ar informāciju par oglekļa cenas mehānismiem, kas nav norādīti II pielikumā, novērtētu riska faktorus un punktus, kam jāpievērš uzmanība, un nodrošinātu šīs regulas noteikumu vienotu piemērošanu.

5. pants

Oglekļa standartcenu izmantošana prekursoriem un netiešajām emisijām

1. Faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai par ārpus iekārtas ražota prekursora iegultajām emisijām operators saskaņā ar I pielikuma 6.2. punktu var izmantot piemērojamo oglekļa standartcenu, ko Komisija darījusi pieejamu saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 9. panta 5. punktu.

2. Faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai par tādas preces netiešajām emisijām, kas nav norādīta Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā, operators saskaņā ar šīs regulas I pielikuma 3.2. punktu var izmantot piemērojamo oglekļa standartcenu, ko Komisija darījusi pieejamu saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 9. panta 5. punktu.

6. pants

Oglekļa cenas konvertēšana euro

1. Operators saskaņā ar I pielikuma 7.1. punktu oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par katru iekārtā saražoto preci, konvertē euro, izmantojot gada vidējo valūtas kursu 3. panta 3. punktā minētā pārskata perioda gadā.

2. Šim nolūkam operators izmanto gada vidējos valūtas kursus, ko Komisija publicējusi saskaņā ar šā panta 3. punktu.

3. Šā panta 2. punkta vajadzībām Komisija publicē gada vidējos valūtas kursus, izmantojot Eiropas Centrālās bankas vai attiecīgā gadījumā *Eurostat* publicētos valūtas kursus. Ja par attiecīgo valūtu nav pieejams gada vidējais valūtas kurss, Komisija izmanto visticamāko un publiski pieejamo informāciju.

7. pants

Nododamo OIM sertifikātu skaita samazinājuma aprēķināšana

1. Katrai precei "*g*" to OIM sertifikātu skaita samazinājumu, kas jānodod, lai ņemtu vērā faktiski samaksāto oglekļa cenu, aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$ReductionActualCarbonPrice_g = (€EFF_CP_g / Ref\ \ Price\ \ CBAM) \times Q_g$$

kur:

— "$ReductionActualCarbonPrice_g$" ir nododamo sertifikātu skaita samazinājums, lai ņemtu vērā faktiski samaksāto oglekļa cenu,

— "$€EFF_CP_g$" ir faktiskā oglekļa cena, kas izteikta euro par tonnu preces vai par MWh un iekļauta sertifikācijas ziņojumā saskaņā ar 19. pantu,

— "Ref Price CBAM" ir OIM sertifikātu gada atsauces cena, kas izteikta euro par tonnu CO_2e importēšanas gadā,

— "Q_g"ir deklarētais preces "*g*" daudzums, kas izteikts tonnās vai MWh.

2. Katrai precei *"g"* nododamo OIM sertifikātu skaita samazinājumu, lai ņemtu vērā oglekļa standartcenu, aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$ReductionDefaultCarbonPrice_g = (€DCP \times SEE_g / Ref\ \ Price\ CBAM) \times Q_g$$

kur:

— "$ReductionDefaultCarbonPrice_g$" ir nododamo sertifikātu skaita samazinājums, lai ņemtu vērā par preci *"g"* faktiski samaksāto oglekļa cenu, par kuru ziņots, pamatojoties uz oglekļa standartcenu,

— "€DCP" ir precei piemērojamā oglekļa standartcena, ko Komisija darījusi pieejamu saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 9. panta 5. punktu un kas izteikta euro par tonnu CO_2e,

— "SEEg" ir precei deklarētās iegultās emisijas, kas atbilst vai nu faktiskajām īpatnējām iegultajām emisijām, attiecīgā gadījumā nošķirot tiešās, netiešās un prekursoru emisijas, vai precei izmantotajai standartvērtībai, un ir izteiktas tonnās CO_2e uz tonnu preces vai MWh,

— "Ref Price CBAM" ir OIM sertifikātu gada atsauces cena, kas izteikta euro par tonnu CO_2e importēšanas gadā,

— "Q_g" ir deklarētais preces "g" daudzums, kas izteikts tonnās vai MWh.

Ja deklarētās iegultās emisijas ir balstītas uz faktiskajām vērtībām, formulu piemēro katrai attiecīgajai preces iegulto emisiju daļai, tostarp tiešajām emisijām, netiešajām emisijām un prekursoru emisijām. Attiecīgi OIM sertifikātu skaita kopējais samazinājums katrai precei ir tiešo emisiju, netiešo emisiju un prekursoru emisiju samazinājumu summa.

3. Šā panta 1. un 2. punkta vajadzībām Komisija gada OIM sertifikātu atsauces cenu aprēķina kā saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2025/2548 publicēto OIM sertifikātu cenas vidējo vērtību par attiecīgo importa gadu. Šo vidējo vērtību noapaļo līdz tuvākajam centam.

Komisija publicē gada atsauces cenu OIM reģistrā.

Ja gada atsauces cenu vēl nevar noteikt, pamatojoties uz visām OIM sertifikātu ceturkšņa vai nedēļas cenām, kas publicētas par attiecīgo importa gadu, Komisija aprēķina gada atsauces cenu kā attiecīgajā gadā publicēto OIM sertifikātu cenu vidējo vērtību.

III NODAĻA

PIERĀDĪJUMI PAR FAKTISKI SAMAKSĀTO OGLEKĻA CENU

8. pants

Ziņojums par oglekļa cenu

1. Operators sagatavo operatora ziņojumu par oglekļa cenu, pamatojoties uz I pielikumā izklāstīto metodiku, izmantojot elektronisko veidni, kuru Komisija darījusi pieejamu ar OIM reģistra starpniecību un kurā ir vismaz III pielikumā izklāstītā informācija.

2. Ja operators ir reģistrēts OIM reģistrā saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 10. pantu, tas nosūta operatora ziņojumu par oglekļa cenu neatkarīgajai personai ar šā reģistra starpniecību.

Ja operators nav reģistrēts OIM reģistrā, tas nosūta operatora ziņojumu par oglekļa cenu neatkarīgajai personai ar citiem piemērotiem līdzekļiem.

3. Operators sagatavo operatora ziņojumu par oglekļa cenu angļu valodā.

9. pants

Atlaides un citi kompensācijas veidi

1. Sagatavojot operatora ziņojumu par oglekļa cenu, operators nosaka un ņem vērā kādu no šādām atlaidēm vai citus kompensācijas veidus:

a) samazinātu likmi oglekļa nodokļa, nodevas vai maksas gadījumā;

b) jebkuru izņēmumu no oglekļa cenas mehānismā aptvertajām emisijām, ieskaitot:

1) emisijas, kas saistītas ar operatora saņemtajām bezmaksas kvotām;

2) emisijas, kuru intensitāte ir zemāka par bāzlīniju saskaņā ar emisiju bāzlīnijas un kredītu tirdzniecības sistēmu, un

3) emisijas, kas atbrīvotas no oglekļa nodokļa, nodevas vai maksas piemērošanas;

c) atmaksu naudas izteiksmē, kas daļēji vai pilnībā kompensē samaksāto oglekļa cenu;

d) jebkādu citu atlaidi vai kompensācijas veidu, kuram pamatā ir parametri, kas izmantoti I pielikumā izklāstītajā metodikā, lai noteiktu faktisko oglekļa cenu, kas samaksāta par īpatnējām iegultajām emisijām.

2. Nosakot 1. punktā minētās atlaides vai citus kompensācijas veidus, operators ņem vērā vismaz tos atlaižu veidus un citus kompensācijas veidus, kas norādīti II pielikumā.

3. Atkāpjoties no 1. punkta, gadījumos, kad par iekārtu, uz kuru attiecas oglekļa cenas mehānisms, tiek maksāta subsīdija, kuru finansē no oglekļa cenas mehānisma un kuras mērķis ir samazināt iekārtas emisijas, radītajiem ieņēmumiem, faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai subsīdijas vērtību neņem vērā kā atlaidi vai cita veida kompensāciju ar noteikumu, ka ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

a) subsīdijas mērķis ir samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, kā noteikts subsīdijām piemērojamajos tiesību aktos vai finansēšanas programmā, ar ko piešķir subsīdijas,

b) ar subsīdiju mērķtiecīgi panākto emisiju samazinājumu verificē pieteikuma iesniegšanas procesā un pēc tam, kad ieguldījums ir realizēts;

c) subsīdijas var saņemt par visām iekārtām, uz kurām attiecas oglekļa cenas mehānisms, neatkarīgi no cenas, kas tiek maksāta par katru iekārtu;

d) attiecībā uz visām iekārtām, par kurām var saņemt subsīdijas, subsīdijas saņemšanai ir jāiesniedz pieteikums;

e) par subsīdiju piešķiršanu atbildīgās iestādes lēmums attiecībā uz katru iekārtu ir publisks, un subsīdiju summas ir publiski izpaustas; un

f) iekārtai piešķirtās subsīdijas rezultātā ir samazinājušās saņēmējas iekārtas emisijas, vai saņēmēja iekārta ir izmantojusi subsīdiju, lai veiktu konkrētus pasākumus siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšanai saskaņā ar iestāžu lēmumu par subsīdijas piešķiršanu.

4. Ja tādas iekārtas, uz kuru attiecas oglekļa cenas mehānisms, operatoram ir tiesības uz atlaidi vai cita veida kompensāciju, bet operators nevar sniegt pierādījumus par atlaides vai cita veida kompensācijas atskaitāmo summu, operatoram nav tiesību uz jebkādu atskaitījumu no faktiski samaksātās oglekļa cenas.

Tomēr, ja tādas iekārtas, uz kuru attiecas oglekļa cenas mehānisms, operatoram ir tiesības uz atlaidi vai cita veida kompensāciju, kuras summu oficiāli nosaka attiecīgā iestāde vai kuras maksimālo summu var noskaidrot neatkarīgā persona, bet kuru operators vēl nav saņēmis, faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai ņem vērā piešķiramās atlaides vai cita veida kompensācijas oficiāli noteikto summu vai maksimālo summu.

Turklāt, ja tādas iekārtas, uz kuru attiecas oglekļa cenas mehānisms, operatoram ir tiesības uz atlaidi vai cita veida kompensāciju, bet tas var, pamatojoties uz formālu rakstisku apstiprinājumu no attiecīgajām iestādēm, pierādīt, ka nav to pieprasījis, vai ja pieprasījums ir noraidīts, minēto atlaidi vai cita veida kompensāciju neņem vērā faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanā.

IV NODAĻA

NEATKARĪGĀS PERSONAS KVALIFIKĀCIJA UN NOSACĪJUMI, KAS ĻAUJ PĀRLIECINĀTIES PAR TĀS KVALIFIKĀCIJU UN NEATKARĪBU

1. IEDAĻA

Neatkarīgu personu kvalifikācija un neatkarība

10. pants

Neatkarīgu personu kvalifikācija

1. Par īpatnējām iegultajām emisijām faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācijai saskaņā ar šīs nodaļas 2. iedaļu un Regulas (ES) 2023/956 9. panta 5. punkta vajadzībām neatkarīgo personu akreditē akreditācijas tvērumam, kurš attiecas uz šīs regulas IV pielikumā noteiktās faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikāciju.

Neatkarīgā persona atbilst prasībām, kas noteiktas šajā regulā un saskaņotajā standartā EN ISO/IEC 17029:2019 "Atbilstības novērtēšana. Vispārīgie principi un prasības validēšanas un verificēšanas struktūrām" ([15]).

2. Neatkarīgā persona vai jebkura tā paša tiesību subjekta daļa ir neatkarīga no šādām personām:

a) operatora, uz kuru attiecas sertifikācija;

b) kompetentās iestādes, kas minēta Regulas (ES) 2023/956 11. panta 1. punktā;

c) Komisijas; un

d) jebkuras trešās valsts kompetentās iestādes, kura ir atbildīga par tāda oglekļa cenas mehānisma regulēšanu vai uzraudzību, kas ir pamatā faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai.

3. Neatkarīgā persona pierāda, tai skaitā valsts akreditācijas struktūrai, savu pastāvīgo kompetenci un nodrošina, ka atbildīgais OIM sertifikācijas galvenais auditors un OIM sertifikācijas auditori apliecina savu kompetenci par īpatnējām iegultajām emisijām faktiski samaksātās oglekļa cenas pierādījumu novērtēšanā un 2. iedaļā noteikto prasību piemērošanā.

Apliecinot savu pastāvīgo kompetenci, neatkarīgā persona nodrošina, ka OIM sertifikācijas galvenais auditors un OIM sertifikācijas auditori atbilst šādām prasībām:

a) zināšanas par piemērojamām juridiskajām un tehniskajām akreditācijas prasībām un procedūrām attiecībā uz sertifikācijas darbībām un oglekļa cenas aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar šo regulu, Regulu (ES) 2023/956, Īstenošanas regulu (ES) 2025/2547 un citiem piemērojamiem tiesību aktiem, saskaņotajiem standartiem un pamatnostādnēm;

b) spēja veikt darbības, kas saistītas ar operatora ziņojuma par oglekļa cenu sertifikāciju, kā noteikts šajā iedaļā;

c) zināšanas un pieredze tajos nozarspecifiskā tehniskā monitoringa un ziņošanas aspektos, kas ir būtiski šīs regulas IV pielikumā noteiktajai darbību grupai;

d) zināšanas un izpratne par oglekļa cenas datu piemērošanu un attiecināšanu uz īpatnējām iegultajām emisijām.

Turklāt neatkarīgā persona nodrošina, ka sertifikācijas grupai ir zināšanas par oglekļa cenas mehānisma tiesību aktiem un zināšanas par atlaidēm vai citiem kompensācijas veidiem, kas piemērojami oglekļa cenas mehānismam, kurš attiecas uz operatoru.

([15]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2020/1835 (2020. gada 3. decembris) par saskaņotajiem akreditācijas un atbilstības novērtēšanas standartiem (OV L 408, 4.12.2020., 6. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2020/1835/oj).

11. pants

Pagaidu kvalificēšana 2026. un 2027. gada pārskata periodiem

1. Atkāpjoties no 10. panta 1. punkta, lai veiktu ziņojumu par oglekļa cenu sertifikāciju 2026. un 2027. gada pārskata periodam, verificētājs, kas saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/2551 akreditēts minētās regulas I pielikuma uzskaitījumā norādītajai attiecīgajai darbību grupai, var arī izvēlēties kļūt par neatkarīgu personu.

Šajā nolūkā verificētājs ar OIM reģistra starpniecību iesniedz kompetentajai iestādei pieprasījumu piešķirt pieprasīto lietotāja lomu "neatkarīgā persona". Sava pieprasījuma ietvaros verificētājs apstiprina, ka tas atbilst šajā regulā noteiktajām prasībām.

Pēc pieprasījuma validēšanas verificētājs par to paziņo valsts akreditācijas struktūrai, kas piešķīrusi akreditāciju saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/2551.

2. Neatkarīgajai persona, kurai ir piešķirta šāda lietotāja loma saskaņā ar 1. punktu, jānodrošina atbilstība šajā regulā noteiktajām prasībām un 10. panta 1. punktā minētajam saskaņotajam standartam, tostarp prasībām par neatkarību un pastāvīgu kompetenci.

3. Neatkarīgā persona, kurai piešķirta neatkarīgas personas loma saskaņā ar 1. punktu, pārstāj būt neatkarīga persona 2028. gada 30. septembrī un tās loma tiek automātiski dzēsta OIM reģistrā, izņemot gadījumu, kad tai ir piešķirta akreditācija attiecībā uz šīs regulas IV pielikumā noteikto darbību grupu.

Ja neatkarīgajai personai ir piešķirta akreditācija attiecībā uz šīs regulas IV pielikumā noteikto darbību grupu, kompetentā iestāde saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2024/3210 10. pantu attiecīgi atjaunina informāciju.

4. Neatkarīgā persona, kurai piešķirta šī loma saskaņā ar 1. punktu, var līdz 2028. gada 30. septembrim ar OIM reģistra starpniecību iesniegt kompetentajai iestādei pieprasījumu atsaukt lomu, kas piešķirta saskaņā ar 1. punktu.

5. Kompetentā iestāde atceļ lomu, kas piešķirta saskaņā ar pirmo daļu, šādos gadījumos:

a) neatkarīgā persona ir lūgusi atcelt tās neatkarīgās personas lomu saskaņā ar 4. punktu;

b) valsts akreditācijas struktūra akreditāciju ir apturējusi vai atsaukusi saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/2551;

c) kad saņemts paziņojumu no kompetentās iestādes vai Komisijas, kas, izskatot OIM deklarācijas saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 19. panta 2. punktu un neatkarīgās personas veikto darbu, uzskata, ka ir pamatotas šaubas par neatkarīgās personas izdotā sertifikācijas ziņojuma pareizību.

6. Neatkarīgās personas lomas atcelšana saskaņā ar 4. punktu neskar akreditāciju saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/2551 vai šo regulu.

2. IEDAĻA

Neatkarīgu personu pienākumi un viņu darbībai izvirzītās prasības

12. pants

Neatkarīgās personas novērtējuma tvērums attiecībā uz ziņojumu par oglekļa cenu

Sertifikācijas laikā neatkarīgā persona ar pienācīgu pārliecību novērtē, vai:

a) operatora ziņojums par oglekļa cenu ir pilnīgs un atbilst III pielikumā noteiktajām prasībām;

b) operators ir rīkojies atbilstoši Regulai (ES) 2023/956 un II un III nodaļai šajā regulā;

c) par verificētajā operatora emisiju ziņojumā noteiktajām īpatnējām iegultajām emisijām oglekļa cena ir faktiski samaksāta;

d) attiecīgā gadījumā – ir saņemtas visas atlaides vai cita veida kompensācija saistībā ar īpatnējām iegultajām emisijām;

e) operatora ziņojumā par oglekļa cenu nav būtisku nepatiesu apgalvojumu.

Šā punkta e) apakšpunkta vajadzībām neatkarīgā persona no operatora iegūst skaidrus un objektīvus pierādījumus, kas pamato oglekļa cenas datus, ņemot vērā visu informāciju, kas iekļauta pierādījumos par samaksāto oglekļa cenu, oglekļa cenas datu attiecināšanu uz īpatnējām iegultajām emisijām, kas iekļautas verificētajā operatora emisiju ziņojumā, un pierādījumus par atlaidēm vai cita veida kompensāciju, kas saņemta saistībā ar īpatnējām iegultajām emisijām.

13. pants

No operatoriem pieprasāmā informācija

1. Lai novērtētu, vai operatora oglekļa cenas ziņojumā nav būtisku nepatiesu apgalvojumu un tas atbilst šai regulai, neatkarīgā persona no operatora iegūst vismaz šādu informāciju, ja vien šī informācija neatkarīgajai personai jau nav pieejama verifikācijas procesa rezultātā saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 8. pantu:

a) operatora monitoringa plāna jaunāko versiju, kas sagatavota saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 II pielikuma A.5. punktu;

b) attiecīgo dokumentāciju vai aprakstu par iekārtu, procedūrām un procesiem vai plūsmkartes, kas sagatavotas un tiek pastāvīgi atjauninātas ārpus monitoringa plāna, ieskaitot aprakstu par operatora darbībām attiecībā uz datu plūsmu un tā kontroles sistēmu;

c) attiecīgā gadījumā – dokumentāciju par visām iekārtā veiktajām izmaiņām, izmaiņām monitoringa plānā un izmaiņām, kas ietekmē oglekļa cenu, kopš pēdējās verifikācijas;

d) operatora emisiju ziņojumu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 10. pantu un atbilstošo verifikācijas ziņojumu saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 II pielikuma 2.17. punktu par šīs regulas 3. panta 3. punktā minēto pārskata periodu;

e) operatora ziņojumu par oglekļa cenu par 3. panta 3. punktā minēto pārskata periodu;

f) sertifikācijas ziņojumu par pārskata periodu pirms 3. panta 3. punktā minētā pārskata perioda, ja to nav sertificējusi tā pati neatkarīgā persona;

g) attiecīgā gadījumā – operatora ziņojumu par oglekļa cenu un attiecīgo sertifikācijas ziņojumu par prekursoriem, kas ir izmantoti, bet nav ražoti iekārtā;

h) operatora emisiju ziņojumu saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu vai citu informāciju, kurā norādītas emisijas, uz kurām attiecas oglekļa cena, un attiecīgā gadījumā – atbilstošo verifikācijas ziņojumu vai attiecīgo saraksti ar iestādi, kas atbild par paziņoto emisiju apstiprināšanu saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu;

i) attiecīgā gadījumā – informāciju par to, kā operators novērsis neatbilstību šai regulai vai izpildījis ieteikumus par uzlabojumiem, kas iekļauti sertifikācijas ziņojumā par pārskata periodu pirms 3. panta 3. punktā minētā pārskata perioda;

j) pierādījumus par oglekļa cenu, kas samaksāta saskaņā ar I pielikuma 3.5. iedaļu;

k) pierādījumus par jebkādu atlaidi vai cita veida kompensāciju, kas piemērojama saskaņā ar 9. pantu un I pielikuma 3.5. un 5.3. iedaļu, un vismaz šādu informāciju:

   1) katras atlaides vai cita veida kompensācijas līmeni vai vērtību;

   2) informāciju par to, ka 9. panta 3. punktā minētās subsīdijas atbilst attiecīgajā pantā izklāstītajiem nosacījumiem;

   3) jebkuras piemērojamās atkāpes saskaņā ar 9. panta 4. punkta otro un trešo daļu;

l) pierādījumus par piemērojamo pārskata periodu un oglekļa cenas datu attiecināšanu uz precēm saskaņā ar I pielikuma 4.3. iedaļu.

Operators sniedz neatkarīgajai personai pieprasīto informāciju.

2. Operators iesniedz neatkarīgajai personai galīgi apstiprināto un iekšēji validēto ziņojumu par oglekļa cenu. Neatkarīgā persona neizdod sertifikācijas ziņojumu, ja tā minēto ziņojumu nav saņēmusi.

14. pants

Datu par faktiski samaksāto oglekļa cenu sertifikācija

1. Neatkarīgā persona datus, kas vajadzīgi par īpatnējām iegultajām emisijām faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai, sertificē, novērtējot to, kā oglekļa cenas dati ir attiecināti, un piemērojot datu detalizētu testēšanu, cita starpā izsekojot datus līdz primārajam datu avotam, tos salīdzinot ar ārējiem datu avotiem, veicot saskaņošanu, pārbaudot attiecīgo datu robežsliekšņus un veicot pārrēķinus.

2. Šā panta 1. punktā minētās datu sertifikācijas ietvaros neatkarīgā persona pārbauda vismaz šādus aspektus un, ja minētās pārbaudes liecina par nepatiesiem apgalvojumiem vai neatbilstību, rīkojas saskaņā ar 17. pantu:

a) vai oglekļa cenas ziņojumā norādītais oglekļa cenas mehānisms vai oglekļa cenas mehānismi ir tāds(-i) oglekļa cenas mehānisms(-i), kas atbilst 4. panta nosacījumiem;

b) vai par iegultajām emisijām tika samaksāta oglekļa cena, kuru nosaka oglekļa cenas mehānisms, un – attiecīgā gadījumā – vai tika saņemtas atlaides vai cita veida kompensācija saskaņā ar tiesību aktiem, ko piemēro saskaņā ar šo oglekļa cenas mehānismu;

c) vai saskaņā ar I pielikumā noteiktajām prasībām ir pietiekami pierādījumi par samaksāto oglekļa cenu un atlaidēm vai citiem saņemtās kompensācijas veidiem;

d) vai oglekļa cenas datu attiecināšanas piemērošana katrai precei ir veikta saskaņā ar I pielikumu;

e) oglekļa cenas datu un atlaižu vai citas saņemtās kompensācijas attiecināšanai uz verificētajām paziņotajām iegultajām emisijām izmantotās informācijas derīgumu;

f) pierādījumus par samaksāto oglekļa cenu un atlaidēm vai cita veida kompensāciju, kas saņemta saistībā ar kopējām paziņotajām emisijām saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu;

g) ja oglekļa cenas datu pamatā ir emisiju tirdzniecības sistēma, – operatora paziņoto un saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu apstiprināto emisiju saskanību ar pierādījumiem par attiecīgajām atbilstības vienībām, kas nodotas saskaņā ar minēto emisiju tirdzniecības sistēmu;

h) ja oglekļa cenas datu pamatā ir emisiju tirdzniecības sistēma un kvotas piešķirtas bez maksas, – šo bez maksas piešķirto kvotu daudzumu un regulatīvo lēmumu, ar kuriem šīs kvotas operatoram ir piešķirtas, saskanību;

i) ja oglekļa cenas datu pamatā ir emisiju tirdzniecības sistēma un oglekļa cena ir balstīta uz atsevišķām iegādātām atbilstības vienībām vai fiksētu cenu, par kādu atbilstības vienības ir iegādātas, – pierādījumus par iegādāto atbilstības vienību daudzumu un to iegādes cenu operatora finanšu uzskaitē;

j) ja atbilstības vienības tiek nodotas saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokli, nodevu vai maksu atbilstības pienākumu izpildei, – vai šīs atbilstības vienības atbilst I pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem;

k) ja oglekļa cenas datu pamatā ir oglekļa nodoklis, nodeva vai maksa, – saskanību starp tādu preču vai degvielas, kam piemēro oglekļa nodokli, nodevu vai maksu, radīto emisiju daudzumu un pierādījumiem, kas apliecina par šīm emisijām faktiski samaksāto oglekļa nodokli, nodevu vai maksu, ieskaitot līgumiskas vienošanās ar degvielas piegādātājiem, rēķinus un regulatīvos pierādījumus par samaksāto nodokli, nodevu vai maksu;

l) saskanību starp kopējām atlaidēm vai citiem paziņotās kompensācijas veidiem un pierādījumiem, kuri tos pamato, un saskanību starp attiecinātajām emisijām saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu un iegultajām emisijām, kas norādītas operatora emisiju ziņojumā.

15. pants

Nosacījumi, pie kuriem neatkarīgā persona oglekļa cenas datu attiecināšanai var izmantot ārēju verifikāciju un sertifikāciju

1. Lai pārbaudītu, vai dati par oglekļa cenu ir pareizi attiecināti uz iegultajām emisijām, neatkarīgā persona apstiprina, ka verifikācijas ziņojums, ko operators nodrošinājis saskaņā ar 13. panta 1. punkta d) apakšpunktu, atbilst visiem turpmākajiem nosacījumiem:

a) verifikācijas ziņojuma izdošanas laikā subjekts, kas veica verifikācijas darbības, bija verificētājs ar derīgu akreditācijas sertifikātu, kurā norādīts verifikācijas veikšanai nepieciešamais akreditācijas tvērums, un verificētājam netika piemērots neviens no administratīvajiem pasākumiem saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 9. pantu;

b) verifikācijas ziņojumā ietvertais atzinuma paziņojums norāda, ka operatora emisiju ziņojums ir verificēts kā apmierinošs;

c) verifikācijas ziņojums aptver pārskata periodu, kurā ražotas preces, kurām tiek veikta oglekļa cenas sertifikācija.

Ja neatkarīgā persona nevar apstiprināt, ka verifikācijas ziņojums atbilst pirmajā daļā izklāstītajiem nosacījumiem, neatkarīgā persona operatora ziņojumu par oglekļa cenu nesertificē.

2. Ja sertificētās oglekļa cenas dati tiek attiecināti uz tāda prekursora iegultajām emisijām, kas izmantots, bet nav ražots iekārtā, neatkarīgā persona ņem vērā prekursora ražotājas iekārtas sertifikācijas ziņojumā iekļauto informāciju tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

a) sertifikācijas ziņojuma izdošanas laikā subjekts, kas veica sertifikāciju, bija neatkarīga persona ar derīgu akreditācijas sertifikātu, kurā norādīts faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācijai prasītās akreditācijas tvērums, un šai neatkarīgajai personai netika piemēroti administratīvie pasākumi saskaņā ar 27. pantu;

b) sertifikācijas ziņojumā ietvertais atzinums norāda, ka operatora ziņojums par oglekļa cenu ir ticis sertificēts kā apmierinošs;

c) prekursora ražotājas iekārtas sertifikācijas ziņojums aptver to pašu pārskata periodu, kas norādīts 1. punktā minētajā verifikācijas ziņojumā.

Ja neatkarīgā persona nevar ņemt vērā informāciju, kas noteikta prekursoru ražotājas iekārtas sertifikācijas ziņojumā, neatkarīgā persona var lūgt operatoru šim prekursoram piemērot attiecīgo oglekļa standartcenu, kas minēta 5. pantā.

3. Lai pārbaudītu, cik derīga ir informācija, kas izmantota oglekļa cenas datu attiecināšanai, kā minēts 14. panta 2. punkta e) apakšpunktā, neatkarīgā persona pamatojas uz emisijas datiem un oglekļa cenas datiem, kas paziņoti un apstiprināti saskaņā ar attiecīgo oglekļa cenas mehānismu, ja ir piemērojams kāds no turpmāk minētajiem nosacījumiem atkarībā no oglekļa cenas mehānisma veida:

a) ja gadījumā, kad oglekļa cenas mehānisms paredz trešās personas veiktu izvērtējumu attiecībā uz emisijām, kurām piemēro oglekļa cenu, ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

   1) paziņotos emisijas datus verificē neatkarīgs subjekts, kuru pilnvarojis regulators vai kuru trešās valsts akreditācijas struktūra akreditējusi šādas verifikācijas veikšanai saskaņā ar atzītiem standartiem, kas piemērojami siltumnīcefekta gāzu verifikācijai;

   2) personai vai subjektam, kas ir neatkarīgi izvērtējis paziņotos emisijas datus, ir derīga atļauja vai akreditācijas sertifikāts, un atļauja vai akreditācija verifikācijas atzinuma paziņojuma sniegšanas brīdī nav atsaukta vai apturēta;

   3) paziņotie emisijas dati tiek vērtēti kā apmierinoši, un attiecīgajā izvērtējumā ir apstiprināts, ka izvērtējuma tvērums aptver visas attiecīgās datu plūsmas;

b) ja gadījumā, kad oglekļa cenas mehānisms verifikācijas vietā paredz pārbaudi, ko veic par sistēmas pārvaldību atbildīgā iestāde, operators nodrošina oficiālu paziņojumu par pieņemšanu no kompetentās iestādes, ar kuru tiek apstiprināts, ka šāda pārbaude ir veikta un emisiju ziņojums ir pieņemts.

Ja neatkarīgā persona nevar ņemt vērā emisijas datus saskaņā ar šo panta daļu, neatkarīgā persona operatora ziņojumu par oglekļa cenu sertificē kā neapmierinošu saskaņā ar 19. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

16. pants

Piekļuve vajadzīgajiem datiem

Neatkarīgā persona veic intervijas un var iegūt piekļuvi vajadzīgajiem datiem, lai savāktu pietiekamu informāciju un pierādījumus, kuri ļauj neatkarīgajai personai secināt, vai operatora ziņojumā par oglekļa cenu nav būtisku nepatiesu apgalvojumu.

Ja to pamato neatkarīgās personas analīze, kas veikta saskaņā ar 10. panta 1. punktā minēto saskaņoto standartu, neatkarīgā persona var lemt par objekta apmeklējumu klātienē vienā vai vairākās vietās, kur nosaka procesu, kādā oglekļa cenas dati tiek attiecināti uz īpatnējām iegultajām emisijām, un kur tiek glabāti pierādījumi par faktiski samaksāto oglekļa cenu.

17. pants

Nepatiesu apgalvojumu un neatbilstības novēršana

1. Ja sertifikācijas laikā neatkarīgā persona konstatē nepatiesus apgalvojumus vai jebkādu neatbilstību šai regulai, tā par to nekavējoties informē operatoru un pieprasa operatoram novērst konstatētos nepatiesos apgalvojumus vai neatbilstību. Operators novērš konstatētos nepatiesos apgalvojumus vai neatbilstību.

2. Neatkarīgā persona savā iekšējā sertifikācijas dokumentācijā dokumentē visus nepatiesos apgalvojumus vai neatbilstības, ko operators labojis sertifikācijas laikā, un atzīmē tās kā novērstas.

3. Ja operators nepatiesos apgalvojumus vai neatbilstību neizlabo, neatkarīgā persona pirms verifikācijas ziņojuma izdošanas saskaņā ar 19. pantu, lūdz operatoram paskaidrot galvenos nepatieso apgalvojumu vai neatbilstības cēloņus un iemeslus, kuru dēļ pieprasītie labojumi nav izdarīti.

4. Neatkarīgā persona nosaka, vai neizlabotie nepatiesie apgalvojumi atsevišķi vai kopā ar citiem nepatiesiem apgalvojumiem ietekmē kopējo faktiski samaksāto oglekļa cenu, kas paziņota par katru preci. Novērtējot nepatieso apgalvojumu būtiskumu, neatkarīgā persona ņem vērā nepatieso apgalvojumu apmēru un būtību, kā arī konkrētos to rašanās apstākļus.

Neatkarīgā persona var uzskatīt nepatiesus apgalvojumus par būtiskiem pat tad, ja šie nepatiesie apgalvojumi atsevišķi vai kopā ar citiem nepatiesiem apgalvojumiem nesasniedz 18. pantā noteikto būtiskuma līmeni, ja šādus apsvērumus pamato nepatieso apgalvojumu apjoms un būtība un to konkrētie rašanās apstākļi.

5. Ja operators nenovērš neatbilstību saskaņā ar 1. punktu, pirms neatkarīgā persona izdod sertifikācijas ziņojumu, neatkarīgā persona novērtē, vai neizlabotajai neatbilstībai ir ietekme uz kopējo faktiski samaksāto oglekļa cenu, kas paziņota par katru preci, un vai tā rezultātā rodas būtisks nepatiess apgalvojums.

18. pants

Būtiskuma līmenis

Novērtējot nepatiesos apgalvojumus paziņotajos datos par pārskata periodu, uz kuru attiecas sertifikācija, neatkarīgā persona piemēro būtiskuma līmeni katrai tonnai attiecīgās preces (vai importētās elektroenerģijas gadījumā katrai MWh), kas identificēta ar atsevišķu kombinētās nomenklatūras (KN) kodu. Minētais būtiskuma līmenis ir 5 % no kopējās faktiski samaksātās oglekļa cenas par tonnu, kas attiecināta uz minēto preci.

19. pants

Sertifikācijas ziņojums

1. Pamatojoties uz savākto informāciju, neatkarīgā persona sertificē operatora ziņojumu par oglekļa cenu. Sertifikācijas ziņojumā iekļauj vienu no šādiem atzinuma paziņojumiem:

a) operatora ziņojums par oglekļa cenu tiek sertificēts kā apmierinošs, ja tajā nav būtisku nepatiesu apgalvojumu un oglekļa cena par verificētajām iegultajām emisijām ir faktiski samaksāta;

b) operatora ziņojums par oglekļa cenu tiek sertificēts kā neapmierinošs, ja ir spēkā vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) tajā ir būtiski nepatiesi apgalvojumi, kas nav novērsti pirms sertifikācijas ziņojuma izdošanas;

2) neatkarīgā persona nav varējusi iegūt pietiekamus pierādījumus;

3) nav pietiekamas skaidrības, lai ar pienācīgu pārliecību apgalvotu, ka operatora ziņojumā par oglekļa cenu nav būtisku nepatiesu apgalvojumu.

2. No 2027. gada 1. februāra neatkarīgā persona izdod sertifikācijas ziņojumu OIM reģistrā.

3. Ja operators ir reģistrēts OIM reģistrā saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 10. pantu, sertifikācijas ziņojumu nosūta operatoram ar OIM reģistra starpniecību.

4. Ja operators nav reģistrēts OIM reģistrā, neatkarīgā persona eksportē sertifikācijas ziņojumu no OIM reģistra un tā sākotnējā standarta programmatūras formātā nosūta to operatoram, izmantojot citus līdzekļus. Tikai informatīvos nolūkos neatkarīgā persona iesniedz operatoram arī sertifikācijas ziņojuma kopiju tādā standartizētā elektroniskā formātā, kas plaši pieņemts digitāliem dokumentiem.

5. Sertifikācijas ziņojumu sagatavo, pamatojoties uz elektronisko veidni, ko darījusi pieejamu Komisija.

6. Šā panta 5. punktā minētajā elektroniskajā veidnē ir iekļauta vismaz V pielikumā noteiktā informācija.

7. Neatkarīgā persona sertifikācijas ziņojumu neizdod, ja par to pašu iekārtu jau ir sertifikācijas ziņojums, kas aptver to pašu pārskata periodu.

8. Pēc operatora pieprasījuma neatkarīgā persona var izdot pārskatītu sertifikācijas ziņojuma versiju, kas aizstāj iepriekšējo versiju, lai labotu kļūdu vai ņemtu vērā jaunus pierādījumus vai informāciju, kas atklāta pēc attiecīgā sertifikācijas ziņojuma izdošanas.

9. Neatkarīgā persona sagatavo sertifikācijas ziņojumu angļu valodā.

20. pants

Iekšējā sertifikācijas dokumentācija

1. Neatkarīgā persona sagatavo un apkopo iekšējo sertifikācijas dokumentāciju, kurā ir vismaz turpmāk minētā informācija:

a) sertifikācijas rezultāti;

b) informācija, kas saņemta no operatora saskaņā ar 13. pantu;

c) stratēģiskā analīze, riska analīze un sertifikācijas plāns;

d) informācija, kas ir pietiekama sertifikācijas ziņojumā ietvertā atzinuma paziņojuma pamatošanai, ieskaitot pamatojumus novērtējumiem par to, vai konstatētie nepatiesie apgalvojumi ir būtiski.

2. Šā panta 1. punktā minēto iekšējo sertifikācijas dokumentāciju sagatavo veidā, kas ļauj valsts akreditācijas struktūrai novērtēt to, vai sertifikācija ir veikta saskaņā ar šo regulu.

3. Neatkarīgā persona iekšējo sertifikācijas dokumentāciju glabā tik ilgi, cik nepieciešams, lai varētu izskatīt iesniegtās OIM deklarācijas.

4. Neatkarīgā persona pēc pieprasījuma nodrošina Komisijai un kompetentajām iestādēm piekļuvi iekšējai sertifikācijas dokumentācijai un citai būtiskai informācijai, kas atvieglo sertifikācijas izvērtēšanu. Neatkarīgā persona nodrošina piekļuvi minētajai dokumentācijai ar OIM reģistra starpniecību, ja vien nav pieprasīts citādi, 30 kalendāro dienu laikā pēc pieprasījuma dienas.

3. IEDAĻA

Neatkarīgu personu akreditācija un uzraudzība un iestāžu sadarbība

21. pants

Akreditācijas pieteikums

1. Pieteikuma iesniedzējs, kas iedibināts saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, iesniedz akreditācijas pieteikumu attiecīgās dalībvalsts akreditācijas struktūrai IV pielikumā norādītajam akreditācijas tvērumam.

Pieteikuma iesniedzējs iesniedz akreditācijas pieteikumu jebkuras citas dalībvalsts valsts akreditācijas struktūrai, kas piešķir akreditāciju attiecībā uz IV pielikumā noteikto akreditācijas tvērumu, jebkurā no šādām situācijām:

a) ja iedibināšanas dalībvalsts ir nolēmusi neizveidot valsts akreditācijas struktūru un nav izmantojusi citas dalībvalsts akreditācijas struktūru;

b) ja šā punkta pirmajā daļā minētā valsts akreditācijas struktūra neveic akreditāciju IV pielikumā noteiktajam akreditācijas tvērumam;

c) ja šā punkta pirmajā daļā minētā valsts akreditācijas struktūra nav sekmīgi izturējusi salīdzinošo izvērtēšanu attiecībā uz darbību grupām, kurām vajadzīga akreditācija.

2. Pieteikuma iesniedzējs, kas nav iedibināts saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, iesniedz akreditācijas pieteikumu jebkuras dalībvalsts akreditācijas struktūrai, kura nodrošina akreditāciju IV pielikumā minētajam akreditācijas tvērumam.

3. Kopā ar pieteikumu šā panta 1. un 2. punktā minētais pieteikuma iesniedzējs valsts akreditācijas struktūrai dara pieejamus vismaz šādus dokumentus:

a) aprakstu par pieteikuma iesniedzēja kompetenci veikt sertifikāciju saskaņā ar šo regulu un 10. panta 1. punktā minēto saskaņoto standartu;

b) aprakstu par neatkarības nodrošināšanas procesu, tostarp attiecīgus dokumentus par pieteikuma iesniedzēja un tā personāla objektivitāti un neatkarību;

c) sarakstu, kurā uzskaitīti sertifikācijas tehniskie eksperti un galvenie darbinieki, kas iesaistīti operatoru ziņojumu par oglekļa cenu sertifikācijā;

d) aprakstu par kvalitātes pārvaldības sistēmu, kas izklāstīta 10. panta 1. punktā minētajā saskaņotajā standartā, ieskaitot elementus, kas attiecas uz iekšējo sertifikācijas dokumentāciju;

e) attiecīgos dokumentus, kas pierāda atbilstību šai regulai, tostarp attiecībā uz pieteikuma iesniedzēja personāla kompetenci un objektivitāti;

f) attiecīgā gadījumā – visus attiecīgos pierādījumus par apliecinātu kompetenci 10. panta 1. punktā minēto starptautisko standartu, ko atzinusi valsts akreditācijas struktūra vai trešās valsts akreditācijas struktūra, piemērošanā.

4. Pēc akreditācijas pieteikuma saņemšanas valsts akreditācijas struktūra var lūgt pieteikuma iesniedzējam iesniegt jebkādu citu informāciju, ko valsts akreditācijas struktūra uzskata par vajadzīgu pieteikuma izvērtēšanai.

Valsts akreditācijas struktūra var lūgt pieteikuma iesniedzējam, kas nav iedibināts saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, sniegt informāciju, kas apstiprina, ka valsts akreditācijas struktūra drīkst veikt akreditācijas darbības pieteikuma iesniedzēja iedibinājuma valstī.

5. Ja valsts akreditācijas struktūra, kas sniedz akreditācijas pakalpojumus saskaņā ar šo regulu, nevar veikt tāda pieteikuma iesniedzēja akreditāciju, kurš nav iedibināts saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, tā bez liekas kavēšanās pēc akreditācijas pieteikuma saņemšanas sniedz pieteikuma iesniedzējam pienācīgi pamatotu atbildi, kurā izklāstīti akreditācijas neveikšanas iemesli un sniegts to valsts akreditācijas struktūru saraksts, kuras var uzņemties akreditācijas procesu.

6. Struktūra, kas atzīta par 29. pantā minētās salīdzinošās izvērtēšanas organizētāju, veicina informācijas apmaiņu starp valsts akreditācijas struktūrām, uzturot sarakstu, kurā uzskaitītas valsts akreditācijas struktūras, kas sniedz akreditācijas pakalpojumus saskaņā ar OIM, un valsts akreditācijas struktūras, kas var uzņemties veikt akreditācijas procesu pieteikuma iesniedzējiem, kuri nav iedibināti saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem.

22. pants

Valsts akreditācijas struktūru veiktā novērtējuma tvērums

Regulas (ES) 2023/956 3. panta 32. punktā minētā valsts akreditācijas struktūra novērtē, vai juridiskā persona, kas pieteikusies akreditācijai (“pieteikuma iesniedzējs”), vai neatkarīgā persona atbilst abiem turpmākajiem nosacījumiem:

a) tā ir kvalificēta sertificēt operatoru ziņojumus par oglekļa cenu saskaņā ar šo nodaļu;

b) tā veic sertifikāciju saskaņā ar šo nodaļu.

23. pants

Akreditācijas pieteikumu novērtēšana un lēmums par akreditācijas piešķiršanu

1. Izvērtējot akreditācijas pieteikumus, valsts akreditācijas struktūra veic šādas darbības:

a) izskata informāciju, ko pieteikuma iesniedzējs sniedzis saskaņā ar 21. panta 3. punktu;

b) veic pieteikuma iesniedzēja uzņēmuma apmeklējumu uz vietas klātienē, lai pārbaudītu pieteikuma iesniedzēja iekšējās sertifikācijas dokumentācijas reprezentatīvu paraugu;

c) vēro tādu pieteikuma iesniedzēja darbinieku reprezentatīva skaita sniegumu, kas iesaistīti operatoru ziņojumu par oglekļa cenu sertificēšanā, un novērtē viņu kompetenci, lai pārliecinātos, ka viņi rīkojas atbilstīgi šai regulai.

2. Novērtēšanas laikā valsts akreditācijas struktūra ņem vērā visu turpmāk minēto:

a) pieteikuma akreditācijas tvēruma sarežģītību;

b) ģeogrāfiskos apgabalus, kuros pieteikuma iesniedzējs veic vai plāno veikt sertifikāciju;

c) vai pieteikuma iesniedzējs ir akreditēts akreditācijas tvērumam saskaņā ar Regulu (ES) 2023/956.

Valsts akreditācijas struktūra var arī ņemt vērā visus attiecīgos pierādījumus, ko pieteikuma iesniedzējs sniedzis saskaņā ar 21. panta 3. punkta f) apakšpunktu.

3. Valsts akreditācijas struktūra var noslēgt nolīgumu ar trešā valstī iedibinātu akreditācijas struktūru, lai daļu no 1. punktā minētajām novērtēšanas darbībām attiecībā uz pieteikuma iesniedzējiem, kas iedibināti saskaņā ar minētās akreditācijas struktūras valsts tiesību aktiem, deleģētu minētajai akreditācijas struktūrai. Valsts akreditācijas struktūra joprojām ir atbildīga par pieteikuma iesniedzēja akreditāciju.

4. Valsts akreditācijas struktūra ziņo pieteikuma iesniedzējam par saviem konstatējumiem un jebkādām neatbilstībām un pieprasa atbildi.

5. Pieteikuma iesniedzējs veic novēršanas pasākumus, lai risinātu jebkuru neatbilstību, par kuru ziņots saskaņā ar šā panta 3. punktu, un valsts akreditācijas struktūras noteiktā termiņā sniedz atbildi, kurā norāda, kādus pasākumus tas ir veicis vai plāno veikt, lai attiecīgo neatbilstību novērstu.

6. Valsts akreditācijas struktūra izskata atbildi, ko pieteikuma iesniedzējs iesniedzis saskaņā ar šā panta 4. punktu.

7. Ja valsts akreditācijas struktūra konstatē, ka pieteikuma iesniedzēja atbilde vai veiktie pasākumi ir nepietiekami vai neefektīvi, tā pieprasa pieteikuma iesniedzējam iesniegt papildu informāciju vai veikt turpmākus pasākumus un var pieprasīt pierādījumus, lai novērtētu attiecīgā pasākuma faktisko īstenošanu, vai veikt turpmāku novērtējumu.

8. Ja valsts akreditācijas struktūra nolemj piešķirt vai atjaunot akreditāciju vai paplašināt akreditācijas tvērumu, tā šajā nolūkā izdod akreditācijas sertifikātu.

Akreditācijas sertifikāta derīguma termiņš nepārsniedz piecus gadus no dienas, kad valsts akreditācijas struktūra to izdevusi.

24. pants

Akreditācijas tvēruma paplašināšana

1. Verificētājs, kas akreditēts saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/2551 attiecībā uz šīs regulas I pielikuma uzskaitījumā norādītu darbību grupu, vai pieteikuma iesniedzējs, kas akreditēts saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2018/2067 attiecībā uz minētās regulas I pielikuma uzskaitījumā norādītu darbību grupu, var pieteikties savas akreditācijas tvēruma paplašināšanai, attiecinot to arī uz minētās regulas IV pielikumā noteikto darbību grupu.

2. Ja saskaņā ar 1. punktu ir iesniegts pieteikums piešķirtā akreditācijas tvēruma paplašināšanai, valsts akreditācijas struktūra nosaka, vai ir izpildītas 22. pantā noteiktās prasības pieprasītajai akreditācijas tvēruma paplašināšanai.

25. pants

Ikgadējā uzraudzība

Valsts akreditācijas struktūra veic katras neatkarīgās personas, kurai tā ir izdevusi akreditācijas sertifikātu, ikgadējo uzraudzību. Šī uzraudzība ietver vismaz turpmāk minēto:

a) neatkarīgās personas novērtēšanu, veicot apmeklējumu uz vietas klātienē vai veicot virtuālu biroja novērtēšanu;

b) reprezentatīva neatkarīgās personas darbinieku skaita snieguma vērošanu un kompetences novērtēšanu saskaņā ar 23. panta 1. punkta c) apakšpunktu.

26. pants

Sūdzības

Ja valsts akreditācijas struktūra ir saņēmusi no kādas kompetentās iestādes, Komisijas, operatora vai citas ieinteresētās puses sūdzību par neatkarīgu personu, kuru tā ir akreditējusi, valsts akreditācijas struktūra ne vēlāk kā trīs mēnešu laikā kopš sūdzības saņemšanas rīkojas šādi:

a) izvērtē sūdzības pamatotību;

b) nodrošina, ka attiecīgajai neatkarīgajai personai tiek dota iespēja iesniegt savas piezīmes;

c) veic atbilstīgus pasākumus, lai atrisinātu sūdzību;

d) reģistrē sūdzību un veiktos pasākumus;

e) atbild sūdzības iesniedzējam.

27. pants

Akreditācijas apturēšana un tvēruma sašaurināšana, un akreditācijas atsaukšana

1. Neskarot šā panta 2., 3. un 4. punktu, valsts akreditācijas struktūra var apturēt neatkarīgas personas akreditāciju, sašaurināt tās tvērumu vai atsaukt to, ja neatkarīgā persona neatbilst šajā regulā noteiktajām prasībām.

2. Valsts akreditācijas struktūra aptur akreditāciju, sašaurina tās tvērumu vai akreditāciju atsauc, ja neatkarīgā persona to pieprasa.

3. Valsts akreditācijas struktūra aptur akreditāciju vai sašaurina tās tvērumu, ja neatkarīgā persona ir veikusi kādu no turpmākajām darbībām:

a) nopietni pārkāpusi šajā regulā izklāstītās prasības;

b) pastāvīgi un atkārtoti nav ievērojusi šajā regulā izklāstītās prasības;

c) pārkāpusi citus īpašus noteikumus, ko izvirzījusi valsts akreditācijas struktūra.

4. Valsts akreditācijas struktūra atsauc neatkarīgas personas akreditāciju, ja ir spēkā kāds no turpmākajiem nosacījumiem:

a) neatkarīgā persona nav novērsusi trūkumus, kas bija pamatā lēmumam apturēt akreditāciju;

b) neatkarīgās personas vadības pārstāvis vai neatkarīgās personas darbinieks no sertifikācijā iesaistītā personāla vidus ir atzīts par vainīgu krāpšanā;

c) neatkarīgā persona ir apzināti sniegusi nepatiesu informāciju vai ir apzināti slēpusi informāciju.

5. Valsts akreditācijas struktūra var apturēt vai atsaukt neatkarīgas personas akreditāciju, ja valsts akreditācijas struktūra konstatē, ka tā vairs nevar veikt akreditācijas darbības pieteikuma iesniedzēja iedibinājuma valstī.

28. pants

Novērošanas darbības

1. Lai gūtu pieredzi akreditācijas darbībās saskaņā ar šo regulu, valsts akreditācijas struktūra, pirms tā veic akreditāciju IV pielikumā noteiktajam akreditācijas tvērumam, var nolemt veikt novērošanas darbības attiecībā uz tādiem verificētājiem, kuri ir kļuvuši par neatkarīgām personām saskaņā ar 11. panta 1. punktu.

2. Valsts akreditācijas struktūra drīkst veikt novērošanas darbības tikai tad, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

a) valsts akreditācijas struktūra neveic akreditāciju IV pielikumā noteiktajam akreditācijas tvērumam;

b) vismaz viena neatkarīga persona ir paziņojusi valsts akreditācijas struktūrai, ka tā ir kļuvusi par neatkarīgu personu saskaņā ar 11. panta 1. punktu.

3. Novērošanas darbības var aptvert jebkuru no darbībām, ko saskaņā ar šo regulu veiktu valsts akreditācijas struktūra neatkarīgas personas akreditācijai, tostarp gada darba programmas un 32. pantā minētā vadības ziņojuma iesniegšanu un paziņošanu saskaņā ar 35. pantu.

Valsts akreditācijas struktūra attiecīgajām neatkarīgajām personām saprātīgā termiņā nosūta to novērošanas darbību sarakstu, kuras tā plāno veikt.

29. pants

Salīdzinošā izvērtēšana un savstarpēja atzīšana

1. Valsts akreditācijas struktūrām jānodrošina, ka tām tiek regulāri veikta salīdzinošā izvērtēšanā, ko rīko struktūra, kas atzīta par salīdzinošās izvērtēšanas organizētāju saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 765/2008.

2. Ja salīdzinošās izvērtēšanas rezultāts ir neapmierinošs, valsts akreditācijas struktūra pārtrauc veikt šajā regulā paredzētās darbības un sniegt pakalpojumus, līdz tiek sasniegts apmierinošs salīdzinošās izvērtēšanas rezultāts.

3. Ja valsts akreditācijas struktūra ir sekmīgi izturējusi salīdzinošo izvērtēšanu saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2025/2551 vai tai ir piešķirts atbrīvojums no prasības veikt jaunu salīdzinošo izvērtēšanu saskaņā ar minētās deleģētās regulas 27. panta 4. punktu, valsts akreditācijas struktūrai nav jāveic jauna salīdzinošā izvērtēšana saskaņā ar šo regulu.

Atbrīvojumu no prasības veikt jaunu salīdzinošo izvērtēšanu piemēro ne ilgāk kā četrus gadus no dienas, kurā struktūra, kas saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 765/2008 atzīta par salīdzinošās izvērtēšanas organizētāju, paziņo savu lēmumu valsts akreditācijas struktūrai.

4. Kamēr nav pabeigts salīdzinošās izvērtēšanas process, dalībvalstis atzīst par derīgiem minētās valsts akreditācijas struktūras akreditēto neatkarīgo personu akreditācijas sertifikātus un sertifikācijas ziņojumus. To dara ar noteikumu, ka valsts akreditācijas struktūra atbilst vismaz vienam no šādiem nosacījumiem:

a) tai ir piešķirts šā panta 3. punktā minētais atbrīvojums;

b) ir sākta tās salīdzinošā izvērtēšana.

30. pants

Informācijas apmaiņa un sadarbība

Ja valsts akreditācijas struktūra sniedz akreditācijas pakalpojumus, kas ir IV pielikumā noteiktajā akreditācijas tvērumā, dalībvalsts, kurā atrodas valsts akreditācijas struktūra, izveido efektīvu informācijas apmaiņu un sadarbību starp minēto valsts akreditācijas struktūru un kompetento iestādi.

31. pants

Informācijas apmaiņa par akreditācijas sertifikātiem un administratīviem pasākumiem

1. Valsts akreditācijas struktūra tās dalībvalsts, kurā tā ir iedibināta, kompetentajai iestādei nekavējoties sniedz visu attiecīgo informāciju, kas vajadzīga neatkarīgās personas reģistrēšanai OIM reģistrā un jebkādai šīs reģistrācijas turpmākai atjaunināšanai saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2024/3210 10. pantu. Ziņojumā iekļauj vismaz šādu informāciju:

a) jebkādu lēmumu par akreditācijas piešķiršanu vai jebkādu lēmumu par šīs akreditācijas tvēruma atjaunošanu vai paplašināšanu;

b) jebkādu lēmumu par akreditācijas apturēšanu, tās tvēruma sašaurināšanu vai akreditācijas atsaukšanu saskaņā ar 27. pantu un jebkādu lēmumu par pārsūdzību, ar ko šādu lēmumu atceļ;

c) jebkādu lēmuma par akreditācijas apturēšanu atsaukumu.

2. Šā panta 1. punktā minētā kompetentā iestāde reģistrē OIM reģistrā un pastāvīgi atjaunina informāciju par neatkarīgajām personām, kas saņemta saskaņā ar šā panta 1. punktu.

3. Komisija 1. punktā minēto informāciju publicē sadarbspējīgā formātā.

32. pants

Akreditācijas darba programma un vadības ziņojums

1. Valsts akreditācijas struktūra Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 21. panta 1. punktā minētajā akreditācijas darba programmā iekļauj to akreditēto neatkarīgo personu sarakstu, kuras tā akreditējusi. Par katru neatkarīgo personu minētajā sarakstā iekļauj šādu informāciju:

a) informāciju par darbībām, ko valsts akreditācijas struktūra plānojusi veikt saistībā ar šo neatkarīgo personu, ieskaitot uzraudzības un atkārtotas novērtēšanas darbības;

b) paredzamo sertifikācijas laiku un vietu, norādot, vai objekts tiks apmeklēts uz vietas klātienē vai apmeklējums būs virtuāls;

c) datumus, kuros valsts akreditācijas struktūra paredz veikt novērošanas pārbaudes, lai novērtētu neatkarīgo personu, norādot arī operatoru un iekārtu, ko plānots apmeklēt novērošanas pārbaudes laikā, nosaukumus un identifikācijas informāciju.

2. Ja jebkāda šā panta 1. punktā minētā informācija mainās, valsts akreditācijas struktūra Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 21. panta 1. punkta otrajā daļā noteiktajā termiņā iesniedz kompetentajai iestādei atjauninātu darba programmu.

3. Valsts akreditācijas struktūra Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 21. panta 2. punktā minētajā vadības ziņojumā par katru tās akreditēto neatkarīgo personu iekļauj vismaz šādu informāciju:

a) neatkarīgās personas akreditācijas datus, tostarp tai piešķirtās akreditācijas tvērumu;

b) jebkādas izmaiņas šīs neatkarīgās personas akreditācijas tvērumā;

c) kopsavilkumu par valsts akreditācijas struktūras veikto pārraudzības un atkārtotas novērtēšanas darbību rezultātiem;

d) kopsavilkumu par veikto ārkārtas novērtējumu rezultātiem, ieskaitot šādu ārkārtas novērtējumu uzsākšanas iemeslus;

e) jebkādas kopš pēdējā vadības ziņojuma par neatkarīgo personu iesniegtas sūdzības un valsts akreditācijas struktūras veiktās darbības saistībā ar šīm sūdzībām;

f) informāciju par pasākumiem, ko valsts akreditācijas struktūra ir veikusi, reaģējot uz informāciju, kas saņemta no kompetentās iestādes saskaņā ar 34. pantu, izņemot gadījumos, kad valsts akreditācijas struktūra šo informāciju uzskata par sūdzību 26. panta nozīmē.

Ja valsts akreditācijas struktūra saskaņā ar 21. panta 5. punktu ir paziņojusi akreditācijas pieteikuma iesniedzējam, ka tā nespēj uzņemties akreditācijas procesu, valsts akreditācijas struktūra 3. punktā minētajā vadības ziņojumā iekļauj pieteikuma iesniedzēju sarakstu, ieskaitot pretendentu vārdus/nosaukumus, iedibinājuma valsti un pieteikuma norādīto akreditācijas jomu.

33. pants

Informācijas apmaiņa starp kompetentajām iestādēm un Komisiju

1. Kompetentās iestādes ar OIM reģistra starpniecību nekavējoties dara pieejamu pārējām kompetentajām iestādēm un Komisijai informāciju par 32. pantā minētajā akreditācijas darba programmā un vadības ziņojumā iekļautajām neatkarīgajām personām.

2. Ja kompetentā iestāde vai Komisija izskata OIM deklarāciju saskaņā ar Regulas (ES) 2023/956 19. panta 2. punktu, tā citām kompetentajām iestādēm un attiecīgā gadījumā Komisijai ar OIM reģistra starpniecību dara pieejamu informāciju par izskatīšanas uzsākšanu un gūtajiem rezultātiem saistībā ar neatkarīgas personas veikto darbu.

34. pants

Kompetentās iestādes informācija valsts akreditācijas struktūrai un dienesta noslēpums

1. Tās dalībvalsts kompetentā iestāde, kurā valsts akreditācijas struktūra ir iedibināta, regulāri un ne retāk kā reizi gadā paziņo valsts akreditācijas struktūrai, kas akreditējusi neatkarīgo personu, vismaz šādu informāciju:

a) attiecīgos rezultātus, kas gūti, pārbaudot pierādījumus, kuri apliecina, ka oglekļa cena ir faktiski samaksāta, un sertifikācijas ziņojumu, ieskaitot jebkādu konstatētu neatkarīgās personas neatbilstību šai regulai;

b) jebkādas sūdzības, ko kompetentā iestāde saņēmusi par neatkarīgo personu.

2. Šā panta 1. punkta vajadzībām kompetentā iestāde izmanto attiecīgu elektronisku veidni, ko darījusi pieejamu Komisija.

3. Ja kompetentā iestāde saņem sūdzību par neatkarīgu personu, kuru akreditējusi citas dalībvalsts akreditācijas struktūra, kompetentā iestāde par sūdzību paziņo šai valsts akreditācijas struktūrai.

4. Ja šā panta 1. un 3. punktā minētā informācija liecina, ka kompetentā iestāde vai Komisija ir konstatējusi, ka neatkarīgā persona nav ievērojusi šo regulu, valsts akreditācijas struktūra šīs informācijas paziņošanu uzskata par sūdzību, ko kompetentā iestāde iesniegusi par minēto neatkarīgo personu saskaņā ar 26. pantu.

5. Ja valsts akreditācijas struktūra saņem informāciju, kas saistīta ar operatora ziņojumu par oglekļa cenu vai sertifikācijas ziņojumu, minēto informāciju uzskata par dienesta noslēpumu. Valsts akreditācijas struktūra minēto informāciju neizpauž nevienai citai personai vai iestādei, izņemot gadījumos, kad izpaušana ir prasīta Savienības vai valsts tiesību aktos.

35. pants

Neatkarīgu personu sniegtie paziņojumi

1. Katru gadu līdz 15. novembrim neatkarīgās personas iesniedz valsts akreditācijas struktūrai, kas tās ir akreditējusi, šādu informāciju par nākamo kalendāro gadu:

a) veicamo sertifikāciju plānotais laiks un vieta, norādot, vai tiks veikts klātienes vai virtuāls objekta apmeklējums;

b) katra tā operatora nosaukums un identifikācijas dati, kura ziņojumi par oglekļa cenu ir jāsertificē, un attiecīgo iekārtu identifikācijas dati;

c) sertifikācijas grupas locekļu vārdi un akreditācijas tvērums, kas aptver operatora darbības.

2. Ja šā panta 1. punktā minētā informācija mainās, neatkarīgās personas par šīm izmaiņām paziņo valsts akreditācijas struktūrai termiņā, par kuru panākta vienošanās ar minēto struktūru.

3. Neatkarīgās personas nekavējoties paziņo valsts akreditācijas struktūrai par jebkādām būtiskām izmaiņām savā statusā vai darbībās, kas varētu ietekmēt to akreditāciju.

V NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

36. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo regulu piemēro no 2026. gada 1. janvāra.

To pārskata vēlākais 2027. gadā.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2026. gada 5. novembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN

I PIELIKUMS

Par iegulto emisiju faktiski samaksātās oglekļa cenas aprēķināšanas metodika

Šajā pielikumā ir noteiktas metodes oglekļa cenas, kas faktiski samaksāta par preču īpatnējām iegultajām emisijām, attiecināšanai.

1. DEFINĪCIJAS

Šajā pielikumā un II un III pielikumā piemēro šādas definīcijas:

1) "*CPM* emisijas" ir emisijas, par kurām ziņots un kuras apstiprinātas saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu;

2) "atlaide vai cita veida kompensācija par emisijām" ir *CPM* emisiju daļa, ko kompensē ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju;

3) "oglekļa nodoklis" ir oglekļa nodoklis, nodeva vai maksa, ko nosaka trešās valsts iestādes kā punktveida avota oglekļa nodokli vai degvielas oglekļa nodokli;

4) "punktveida avota oglekļa nodoklis" ir tiešais nodoklis, nodeva vai maksa, ko iekasē par siltumnīcefekta gāzu emisijām no konkrēta, identificējama avota;

5) "degvielas oglekļa nodoklis" ir tiešais nodoklis, nodeva vai maksa, ko iekasē par piegādātās fosilās degvielas, kuras emisijas rodas preču ražošanas laikā, oglekļa saturu;

6) "*CPM* pārskata periods" ir periods, kas piemērojams *CPM* emisiju monitoringam un ziņošanai par tām;

7) "oglekļa kredīts" ir kredītmehānisma emitēts kredīts, ar ko izsaka tādu siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājumu vai piesaisti no atmosfēras, kas rodas klimata pārmaiņu mazināšanas darbības rezultātā un īstenojas darbībās, uz kuru radītajām emisijām oglekļa cenas mehānisms neattiecas;

8) "starptautiskais oglekļa kredīts" ir oglekļa kredīts, kas saistīts ar klimata pārmaiņu mazināšanas darbību, ko īsteno valstī, kura nav preces ražotājvalsts.

2. ATTIECINĀŠANAS SOĻI METODIKĀ

Oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par preču īpatnējām iegultajām emisijām, attiecina, veicot šādus secīgus soļus:

a) saskaņā ar 3. iedaļu nosaka samaksāto oglekļa cenu par tonnu *CPM* emisiju, kas izteikta euro par tCO_2e, katram oglekļa cenas mehānismam, kas aptver preču ražošanas laikā radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas;

b) *CPM* emisijas katram oglekļa cenas mehānismam, kas aptver preču ražošanas laikā radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, saskaņā ar 4. iedaļu attiecina uz katru preci;

c) saskaņā ar 5. iedaļu uz katru preci attiecina atlaidi vai cita veida kompensāciju par emisijām katram oglekļa cenas mehānismam, kas aptver preču ražošanas laikā radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas;

d) saskaņā ar 6. iedaļu uz īpatnējām iegultajām emisijām attiecina faktiski samaksāto oglekļa cenu un nosaka OIM deklarētājam nepieciešamos datu punktus katram oglekļa cenas mehānismam, kas aptver preču ražošanas laikā radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas;

e) saskaņā ar 7. iedaļu faktiski samaksāto oglekļa cenu konvertē euro un summē kopējo faktiski samaksāto oglekļa cenu par īpatnējām iegultajām emisijām.

Tajos gadījumos, kad šajā pielikumā ir norādīti pierādījumi, kas pamato faktiski samaksāto oglekļa cenu, minētie pierādījumi attiecas uz konkrēto iekārtu, kas ražo preces, arī tad, ja oglekļa cenu maksā subjekts, uz kuru attiecas oglekļa cenas mehānisms, ko piemēro vairākām iekārtām.

3. PIEMĒROJAMĀS OGLEKĻA CENAS NOTEIKŠANA PAR TONNU EMISIJU, PAMATOJOTIES UZ OGLEKĻA CENAS MEHĀNISMA VEIDU

Katram oglekļa cenas mehānismam, kas aptver ar preču ražošanu saistītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, nosaka oglekļa cenu par tonnu emisiju.

Ja *CPM* emisijas aptver tiešās emisijas, oglekļa cenu par tonnu tiešo emisiju (CP_{DIR}) nosaka, kā norādīts 3.1. un 3.3. iedaļā.

Ja *CPM* emisijas aptver netiešās emisijas, oglekļa cenu par tonnu netiešo emisiju (CP_{IND}) nosaka, kā norādīts 3.2. un 3.3. iedaļā.

Ja *CPM* emisijas aptver gan tiešās, gan netiešās emisijas, oglekļa cenu nosaka atsevišķi par tonnu tiešo emisiju vai tonnu netiešo emisiju.

Ja atlaide vai cita veida kompensācija tiek piešķirta kā atmaksa naudas vērtībā, atbilstošo oglekļa cenas samazinājumu nosaka, kā norādīts 3.4. iedaļā.

3.1. **Ar tiešajām emisijām saistītās oglekļa cenas noteikšana**

Ja oglekļa cenu piemēro tādas iekārtas tiešajām emisijām, uz kuru attiecas emisiju tirdzniecības sistēma vai punktveida avota oglekļa nodoklis, tad oglekļa cenu tiešajām emisijām nosaka, pamatojoties uz šādu vienādojumu:

$$CP_{DIR} = CP/EM_CPM_{DIR} \qquad \text{(1. vienādojums)}$$

kur:

— CP_{DIR} ir oglekļa cena par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preču ražotājas iekārtas tiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu CO_2e,

— *CP* ir kopējā oglekļa cena, ko operators maksā par tiešajām emisijām attiecīgajā *CPM* pārskata periodā, izteikta attiecīgās jurisdikcijas vietējās valūtas vienībā,

— EM_CPM_{DIR} ir kopējās *CPM* emisijas, kas saistītas ar tiešajām emisijām attiecīgajā *CPM* pārskata periodā, izteiktas tonnās CO_2e.

Ja oglekļa cenu piemēro importētas elektroenerģijas (kā OIM preces) emisijām, oglekļa cenu var noteikt, izmantojot attiecīgo oglekļa standartcenu, ko darījusi pieejamu Komisija, vai pamatojoties uz faktisko oglekļa cenu, ja iegulto emisiju paziņošana notiek pēc faktiskajām vērtībām, kas ir saskanīga ar importētās elektroenerģijas emisijas faktoru, kurš noteikts pēc faktiskajām emisijām, par kurām paziņots emisiju ziņojumā saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 IV pielikuma 1. iedaļu.

Ja oglekļa cenu piemēro degvielas oglekļa cenas mehānismam, rīkojas atbilstoši 3.3.3. iedaļai.

3.2. **Ar netiešajām emisijām saistītās oglekļa cenas noteikšana**

Ja oglekļa cenu piemēro iekārtas netiešajām emisijām, netiešo emisiju oglekļa cenu nosaka, pamatojoties uz gada vidējo oglekļa cenu par iegādātās elektroenerģijas vienību, izmantojot šādu vienādojumu:

$$CP_{IND} = CP/(Q_{IND} \times EF) \qquad \text{(2. vienādojums)}$$

kur:

— CP_{IND} ir vidējā oglekļa cena par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preču ražotājas iekārtas netiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu CO_2e,

— *CP* ir kopējā oglekļa cena, ko maksā par netiešajām emisijām, izteikta attiecīgās jurisdikcijas vietējās valūtas vienībā,

— Q_{IND} ir attiecīgais patērētās elektroenerģijas daudzums, izteikts MWh vai TJ,

— *EF* ir patērētajai elektroenerģijai atbilstošs emisijas faktors, izteikts tonnās CO_2e uz MWh vai tonnās Co_2e uz TJ.

Elektroenerģijai izmantotajam emisijas faktoram *EF* 2. vienādojumā jābūt saskanīgam ar faktiskajām iegultajām netiešajām emisijām atbilstoši Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 8. pantam.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, ar netiešajām emisijām (CP_{IND}) saistītā oglekļa cena var būt oglekļa standartcena, ko darījusi pieejamu Komisija.

3.3. **To oglekļa cenas mehānisma veidi, saskaņā ar kuru tiek maksāta oglekļa cena**

Oglekļa cenu, kas attiecas uz tiešajām vai netiešajām emisijām, nosaka, pamatojoties uz turpmākajās iedaļās uzskaitītajiem oglekļa cenas mehānismu veidiem. Pierādījumi par šādu oglekļa cenu ir norādīti 3.5. iedaļā.

3.3.1. *Emisiju tirdzniecības sistēma*

Ja ir piemērojama emisiju tirdzniecības sistēma, kopējo oglekļa cenu, kas samaksāta par tiešajām emisijām saskaņā ar 1. vienādojumu, un kopējo oglekļa cenu, kas samaksāta par netiešajām emisijām saskaņā ar 2. vienādojumu, nosaka atsevišķi, izmantojot atbilstības vienības vidējo svērto izsoles cenu pārskata periodā, kas izteikta cenā par tonnu CO_2e un ko darījušas pieejamu attiecīgās par emisiju tirdzniecības sistēmu atbildīgās iestādes.

Ja atbilstības vienības vidējā svērtā izsoles cena par pārskata periodu nav pieejama, piemēro atbilstības vienības vidējo biržas cenu atzītajā otrreizējā tirgū, ko publicējusi par otrreizējā tirgus pārvaldību atbildīgā publiskā iestāde. Ja atbildīgā publiskā iestāde nav publicējusi vidējo biržas cenu vai nav iespējams nodrošināt pierādījumus par minēto publicēto biržas cenu, piemēro vidējo biržas cenu, ko publicējusi birža vai tirdzniecības platforma, kurai jurisdikcijas iestādes piešķīrušas atļauju un kuru tās uzrauga.

Atkāpjoties no šā punkta pirmās daļas, CP_{DIR} un CP_{IND} attiecīgi 1. un 2. vienādojumā var noteikt, pamatojoties uz operatora atbilstības vienību vidējo pašizmaksu to iegādes laikā. Nosakot šo vidējo rādītāju, operators ņem vērā tikai tās atbilstības vienības, kas ir emisiju tirdzniecības sistēmas reģistra kontā pārskata perioda, ko izmanto ziņošanai par iegultajām emisijām, beigās.

3.3.2. *Punktveida avota oglekļa nodoklis*

Ja ir piemērojams punktveida avota oglekļa nodoklis, CP_{DIR} un CP_{IND} attiecīgi 1. un 2. vienādojumā nosaka atsevišķi, izmantojot piemērojamo oglekļa nodokļa likmi, kas izteikta oglekļa cenā, kuru maksā par tonnu CO_2e.

Ja maksā samazinātu oglekļa nodokļa likmi atbilstoši tiesību aktiem par oglekļa nodokli, oglekļa cenas likme ir tā samazinātā oglekļa nodokļa likme, kas izteikta oglekļa cenā, ko maksā par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar tiešajām vai netiešajām emisijām.

Ja oglekļa nodokļa likme pārskata periodā ir mainīta, nosaka laikā svērto vidējo oglekļa cenas likmi, saskaitot sākotnējo oglekļa cenas likmi un mainīto oglekļa cenas likmi proporcionāli to attiecīgajam piemērošanas periodam pārskata periodā.

3.3.3. *Degvielas oglekļa nodoklis*

Ja iekārtas patērētajai degvielai ir piemērojams degvielas oglekļa nodoklis, CP_{DIR} 1. vienādojumā un CP_{IND} 2. vienādojumā nosaka atsevišķi, pamatojoties uz vidējo svērto oglekļa nodokļa likmi tām degvielām, kurām piemēro oglekļa nodokli.

Šim nolūkam:

a) ja *CPM* emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām, degvielām, ko sadedzina iekārtā, izmanto šādu vienādojumu:

$$CP_{DIR} = \frac{\Sigma_{f=1}^{n}(TaxRateFuel_f \times Q_{FUEL_f})}{\Sigma_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f)} \qquad \text{(3.a vienādojums)}$$

b) ja *CPM* emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām, degvielām, ko sadedzina iekārtā, izmanto šādu vienādojumu:

$$CP_{IND} = \frac{\Sigma_{f=1}^{n}(TaxRateFuel_f \times Q_{FUEL_f})}{\Sigma_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f)} \qquad \text{(3.b vienādojums)}$$

kur:

— CP_{DIR} ir vidējā svērtā oglekļa cenas likme par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preču ražotājas iekārtas tiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu CO_2e,

— CP_{IND} ir vidējā svērtā oglekļa cenas likme par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preces ražotājas iekārtas netiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu CO_2e,

— $TaxRateFuel_f$ ir konkrētā nodokļa likme par degvielas vienību *f*, kas piemērojama degvielai, kā noteikts oglekļa nodoklī, kas jāmaksā operatoram,

— $QFUEL_f$ ir degvielas *f* daudzums, kas iekārtā patērēts *CPM* pārskata periodā un par ko jāmaksā oglekļa nodoklis, un kas izteikts degvielas vienībās,

— Def_f ir emisijas standartkoeficients, kas attiecas uz patērēto degvielu *f*, izteikts tonnās Co_2e uz degvielas vienību,

— $\Sigma_{f=1}^{n}$ ir summa, ko veido visas konkrētās nodokļa likmes attiecīgajām degvielām, par ko jāmaksā īpašs oglekļa nodoklis.

Standarta emisijas faktori, ko piemēro 3.a un 3.b vienādojumā, (DEF_f), ir šādi:

a) standartkoeficienti, kas noteikti jurisdikcijas tiesību aktos vai ko nodokļu iestāde norādījusi kā pamatu nodokļa aprēķināšanai par degvielas vienību, ņemot vērā degvielas emisiju saturu;

b) ja minētie emisijas koeficienti nav pieejami, standartkoeficienti, ko valsts, kurā iekārta atrodas, izmanto savā jaunākajā nacionālajā inventarizācijas pārskatā, ko tā iesniegusi Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām sekretariātam;

c) ja šie nacionālās inventarizācijas pārskata standartkoeficienti nav pieejami, standartkoeficienti, kas ietverti Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes jaunākajās vadlīnijās par nacionālajiem siltumnīcefekta gāzu (SEG) inventarizācijas pārskatiem.

Oglekļa nodokļa tiesību aktos noteiktajai oglekļa nodokļa likmei, ko piemēro degvielai ($TaxRateFuel_f$), un emisijas koeficientam, kas attiecas uz šo patērēto degvielu (DEF_f), jābūt saskanīgam ar tiesību aktos noteikto oglekļa cenas likmi.

Ja saskaņā ar oglekļa nodokļa tiesību aktiem ir piemērojama samazināta oglekļa nodokļa likme par patērētās degvielas vienību, $TaxRateFuel_f$ ir samazinātā nodokļa likme par patērētās degvielas vienību, ko piemēro degvielai, ja vien nav pierādījumu, ka operators ir samaksājis pilno oglekļa nodokļa likmi un nodokļa likmes samazinājums nav piemērots.

Ja degvielas *f* oglekļa nodokļa likme pārskata periodā ir mainīta, nosaka laikā svērto vidējo oglekļa cenas likmi un to izmanto $TaxRateFuel_f$ noteikšanai 3.a un 3.b vienādojumā.

3.3.4. *Oglekļa cenas mehānismi ar dažādiem atbilstības nodrošināšanas variantiem*

Ja oglekļa cenu, ko piemēro iekārtas tiešajām emisijām vai netiešajām emisijām, maksā saskaņā ar dažādiem atbilstības nodrošināšanas variantiem, ieskaitot oglekļa kredītu izmantošanu atbilstības pienākumu izpildei saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokli, kas ļauj iekārtu vajadzībām emisiju tirdzniecības sistēmā iegādāties trūkstošās kvotas vai līdzvērtīgus kredītus par fiksētu likmi, ko noteikušas atbildīgās iestādes, CP_{DIR} 1. vienādojumā un CP_{IND} 2. vienādojumā nosaka atsevišķi, piemērojot vidējo svērto oglekļa cenas likmi un izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām:

$$CP_{DIR} = \Sigma_{i=1}^{n}(CP_{CO_i} \times EM_{CO_i})/\Sigma_{i=1}^{n}(EM_{CO_i}) \qquad \text{(4.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām:

$$CP_{IND} = \Sigma_{i=1}^{n}(CP_{CO_i} \times EM_{CO_i})/\Sigma_{i=1}^{n}(EM_{CO_i}) \qquad \text{(4.b vienādojums)}$$

kur:

— CP_{DIR} ir vidējā svērtā oglekļa cena par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preču ražotājas iekārtas tiešajām emisijām, izteikta cenā par tonnu CO_2e,

— CP_{IND} ir vidējā svērtā oglekļa cena par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preču ražotājas iekārtas netiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu CO_2e,

— CP_{CO_i} ir oglekļa cena i, uz ko attiecas konkrēts atbilstības nodrošināšanas variants un kas izteikta kā cena par tonnu CO_2e,

— EM_{CO_i} ir ar tiešajām emisijām vai netiešajām emisijām saistīto emisiju daudzums, kuru sedz konkrēts atbilstības nodrošināšanas variants, ko izmanto atbilstības pienākumu izpildei.

Ja atbilstības nodrošināšanas variants paredz oglekļa kredītu izmantošanu atbilstības pienākumu izpildei saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokļa sistēmu, CP_{CO_i} ir atbilstības pienākumu izpildei saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokli izmantoto oglekļa kredītu oglekļa cena, kas izteikta attiecīgās jurisdikcijas vietējās valūtas vienībā. Paziņotā cena, kas samaksāta par oglekļa kredītiem (CP_{CO_i}), nepārsniedz oglekļa cenu, kas maksājama, izmantojot citus atbilstības nodrošināšanas variantus saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokli, kā noteikts 3.3.1., 3.3.2. un 3.3.3. iedaļā.

Ja operators nav iegādājies oglekļa kredītus, kas izmantoti, lai izpildītu atbilstības pienākumus saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokli, *CPM* emisijām, kas tiek segtas ar minētajiem oglekļa kredītiem, piešķir nulles cenu, ja vien operators nevar sniegt pierādījumus par to tirgus cenu, pamatojoties uz pierādījumiem, kas definēti 3.5.4. iedaļā.

Samaksātās oglekļa cenas noteikšanas vajadzībām starptautiskos oglekļa kredītus, ko atbilstoši Parīzes nolīguma 6. panta 2. punktam un 6. panta 4. punktam izmanto atbilstības pienākumu izpildei saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokli, var attiecināt ne vairāk kā uz 10 % no paziņotajām un apstiprinātajām *CPM* emisijām, uz kurām attiecas šīs konkrētas trešās valsts oglekļa cenas mehānisms, tā, lai *EMco*, kas atbilst pierādītajiem starptautiskajiem oglekļa kredītiem, kuri atbilst 3.5.4. iedaļas nosacījumiem, nepārsniegtu šādus procentos izteiktos daudzumus:

a) ja *EMco* attiecas uz tiešajām emisijām – 10 % no kopējām *CPM* emisijām, kas saistītas ar tiešajām emisijām (kopējās EM_CPM_{DIR}), oglekļa cenas mehānismam, kurā šos starptautiskos oglekļa kredītus izmanto, atbilstības pienākumu izpildei;

b) ja *EMco* attiecas uz netiešajām emisijām, – 10 % no kopējām *CPM* emisijām, kas saistītas ar netiešajām emisijām (kopējās EM_CPM_{IND}), oglekļa cenas mehānismam, kurā šos starptautiskos oglekļa kredītus izmanto atbilstības pienākumu izpildei.

Ja šādi starptautiski oglekļa kredīti attiecīgi aptver vairāk nekā 10 % no paziņotajām un apstiprinātajām tiešajām vai netiešajām *CPM* emisijām, tām *CPM* emisijām, uz kurām attiecas starptautiskie oglekļa kredīti, kas pārsniedz šo 10 % robežvērtību, piešķir nulles cenu, un par šiem starptautiskajiem oglekļa kredītiem samaksātās oglekļa cenas vidējo vērtību vajadzības gadījumā attiecina uz 10 % no paziņotajām un apstiprinātajām tiešajām vai netiešajām *CPM* emisijām.

$\Sigma_{i=1}^{n}$ $[EM_{CO_i}]$ atbilst kopējām CPM emisijām, kas saistītas ar tiešajām un netiešajām emisijām, ko sedz atbilstības nodrošināšanas variants.

3.4. **Atlaižu vai cita veida naudas vērtībā piešķirtas kompensācijas cenas vērtības noteikšana**

Ja atlaide vai cita veida kompensācija tiek piešķirta kā atmaksa naudas vērtībā, šīs atmaksas cenas likmi par tonnu *CPM* emisiju nosaka, izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām:

$$RC_{DIR} = RC_{VALUE}/EM_CPM_{DIR} \qquad \text{(5.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām:

$$RC_{IND} = RC_{VALUE}/EM_CPM_{IND} \qquad \text{(5.b vienādojums)}$$

kur:

— RC_{DIR} ir atlaide vai cita veida kompensācijas likme par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar tiešajām emisijām un saistītas ar atmaksas veidu šajā iedaļā, izteikta cenā par tonnu CO_2e,

— RC_{IND} ir atlaide vai cita veida kompensācijas likme par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar netiešajām emisijām un saistītas ar atmaksas veidu šajā iedaļā, izteikta cenā par tonnu CO_2e,

— RC_{VALUE} ir atlaides vai cita veida kompensācijas kopējā cenas vērtība saņemtās naudas vērtības izteiksmē, kas saistīta ar konkrēto *CPM* pārskata periodu, izteikta vietējā valūtā,

— EM_CPM_{DIR} ir – gadījumos, kad atmaksa naudas vērtībā attiecas uz tiešajām emisijām, – kopējās *CPM* emisijas, kas saistītas ar tiešajām emisijām, izteiktas tonnās CO_2e,

— EM_CPM_{IND} ir – gadījumos, kad atmaksa naudas vērtībā attiecas uz netiešajām emisijām, ieskaitot izmaksu kompensāciju par oglekļa cenu, kas samaksāta par iepirkto elektroenerģiju, – kopējās *CPM* emisijas, kas saistītas ar netiešajām emisijām, izteiktas tonnās CO_2e.

Atlaidi vai cita veida ar atmaksu naudas vērtībā saistītas kompensācijas likmi par tonnu emisiju atskaita no oglekļa cenas likmes par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar tiešajām emisijām vai netiešajām emisijām, izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām:

$$EFF_CP_{DIR} = CP_{DIR} - RC_{DIR} \qquad \text{(6.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām:

$$EFF_CP_{IND} = CP_{IND} - RC_{IND} \qquad \text{(6.b vienādojums)}$$

kur:

— EFF_CP_{DIR} ir faktiskā oglekļa cena, kas samaksāta par tonnu ar tiešajām emisijām saistīto *CPM* emisiju, izteikta cenā par tonnu CO_2e,

— EFF_CP_{IND} ir faktiskā oglekļa cena, kas samaksāta par tonnu ar netiešajām emisijām saistīto *CPM* emisiju, izteikta cenā par tonnu CO_2e,

— CP_{DIR} ir oglekļa cenas likme vai vidējā svērtā oglekļa cenas likme par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preču ražotājas iekārtas tiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu CO_2e,

— CP_{IND} ir vidējā svērtā oglekļa cenas likme par tonnu *CPM* emisiju, kas saistītas ar preču ražotājas iekārtas netiešajām emisijām, izteikta cenā par tonnu CO_2e,

— RC_{DIR} ir atlaide vai kompensācijas likme par tonnu emisiju, kas saistītas ar tiešajām emisijām un šajā iedaļā minēto atmaksas veidu, izteikta cenā par tonnu CO_2e,

— RC_{IND} ir atlaide vai kompensācijas likme par tonnu emisiju, kas saistītas ar netiešajām emisijām un šajā iedaļā minēto atmaksas veidu, izteikta cenā par tonnu CO_2e.

3.5. **Prasības attiecībā uz pierādījumiem par faktiski samaksāto oglekļa cenu**

3.5.1. *Emisiju tirdzniecības sistēma*

Ja kopējās oglekļa cenas, ko operators samaksājis emisiju tirdzniecības sistēmā saskaņā ar 3.3.1. iedaļu, noteikšanai izmanto kvotas vidējo svērto izsoles cenu, pierādījumiem par oglekļa cenu attiecīgajā pārskata periodā jāietver visa turpmāk minētā informācija:

a) pierādījumi par vidējo svērto izsoles cenu, ko darījušas pieejamu attiecīgās par emisiju tirdzniecības sistēmas administrēšanu atbildīgās iestādes;

b) ja saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu atbilstības nodrošināšana ir operatora pienākums, kopējās *CPM* emisijas, kas paziņotas un apstiprinātas saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu, ar noteikumu, ka ir izpildīti regulas 15. panta 3. punkta a) vai šā punkta b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi;

c) ja saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu atbilstības nodrošināšana ir operatora pienākums, pierādījumi, kas ietver:

1) oficiālos ierakstus par reģistrā nodoto atbilstības vienību skaitu vai citus attiecīgus ierakstus no iestādēm, kas atbild par emisiju tirdzniecības sistēmas pārvaldību, kuros norādīts to atbilstības vienību skaits, kas nodotas, lai segtu paziņotās un apstiprinātās *CPM* emisijas, vai pierādījumi, ka pienākums nodot atbilstības vienības ir jāizpilda tikai vēlākā un pēdējā daudzgadu atbilstības perioda pārskata perioda gadā.

Ja emisiju tirdzniecības sistēmas atbilstības cikls aptver vairākus gadus un tās noteikumi paredz, ka visas atbilstības vienības ir jānodod pēdējā gadā, oficiāli ieraksti par atbilstības vienībām, kas nodotas minētajā pēdējā gadā, un paziņotās un apstiprinātās *CPM* emisijas par visiem atbilstības cikla gadiem, uz kuriem šīs atbilstības vienības attiecas.

2) ja sertifikācijas ziņojums ir izdots pirms valsts tiesību aktos, kas piemērojami šīs regulas spēkā stāšanās brīdī, noteiktā atbilstības vienību nodošanas termiņa, pierādījumus, kas apstiprina to, ka b) apakšpunktā minētās kopējās *CPM* emisijas joprojām ir spēkā un 15. panta 3. punkta a) apakšpunkta vai attiecīgi ka b) apakšpunkta nosacījumi ir izpildīti;

d) ja saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu atbilstības nodrošināšana ir augšposmā strādājoša degvielas izplatītāja, degvielas piegādātāja vai importētāja pienākums, pierādījumi, ka ir samaksāta oglekļa cena, tostarp pierādījumi, ko sniedzis degvielas izplatītājs, degvielas piegādātājs vai importētājs, vai pierādījumi par samaksāto oglekļa cenu, kas iegūti no iestādes, kura pārvalda emisiju tirdzniecības sistēmu.

Ja kopējās oglekļa cenas, ko operators samaksājis saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu, noteikšanai tiek izmantota kvotas vidējā biržas cena atzītajā otrreizējā tirgū, pierādījumos par oglekļa cenu attiecīgajā pārskata periodā ietver visu turpmāk minēto informāciju:

a) pierādījumus par saskaņā ar 3.3.1. iedaļu izmantotās atbilstības vienības publicēto vidējo biržas cenu;

b) pierādījumus, kas minēti šīs iedaļas pirmās daļas b) un c) apakšpunktā.

Ja operators saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu izmanto fiksētu likmi, par kuru var iegādāties kvotas, pierādījumos par oglekļa cenu, kas samaksāta attiecīgajā pārskata periodā, ietver visu turpmāk minēto:

a) tiesību aktus, kas paredz fiksēto likmi, kura piemērojama oglekļa cenas datu paziņošanas laikā un par kuru var iegādāties kvotas;

b) pierādījumus par iegādi, ieskaitot iegādes datumu, iegādāto kvotu skaitu un kopējo iegādes cenu par kvotu skaitu.

Ja kopējā oglekļa cena, ko operators maksā emisiju tirdzniecības sistēmā, ir balstīta uz iegādāto atbilstības vienību vidējo pašizmaksu, pierādījumos iekļauj:

a) oficiālos ierakstus par reģistrā nodoto atbilstības vienību skaitu vai citus attiecīgos ierakstus no iestādēm, kas atbild par emisiju tirdzniecības sistēmas pārvaldību, paziņoto un apstiprināto *CPM* emisiju segšanai;

b) pierādījumus par atbilstības vienību daudzumu emisiju tirdzniecības sistēmas reģistra kontā pārskata perioda, kas izmantots iegulto emisiju ziņošanai, beigās, šo atbilstības vienību iegādes datumu un pirkuma cenu;

c) pierādījumus par to, ka b) apakšpunktā minētās atbilstības vienības iegulto emisiju ziņošanai izmantotā pārskata perioda beigās joprojām ir derīgas;

d) kopējās *CPM* emisijas, kas paziņotas un apstiprinātas saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu, ar noteikumu, ka ir izpildīti 15. panta 3. punkta a) apakšpunktā vai attiecīgi b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi.

Ja emisiju tirdzniecības sistēmas noteikumi paredz, ka operatoram katru gadu ir daļēji jānodod kvotas un jānodod atlikušais nepieciešamo kvotu daudzums, lai daudzgadu atbilstības cikla pēdējā gadā aptvertu visas paziņotās un apstiprinātās emisijas, pierādījumi par samaksāto oglekļa cenu ietver:

a) ja pārskata periods aptver tādu *CPM* pārskata periodu, kurā kvotas tika nodotas daļēji, pirmajā daļā minētos pierādījumus piemēro šīm daļēji nodotajām kvotām par attiecīgajiem pārskata periodiem;

b) ja pārskata periods aptver pēdējo gadu, kurā nodots pilno kvotu atlikums paziņoto un apstiprināto emisiju saskaņošanai, pirmajā daļā minētos pierādījumus piemēro pilnībā nodotajām kvotām minētajā daudzgadu atbilstības cikla pēdējā gadā.

3.5.2. *Oglekļa nodoklis*

Ja oglekļa cena ir saistīta ar oglekļa nodokli, pierādījumos par attiecīgo pārskata periodu iekļauj visu turpmāk minēto informāciju:

a) tiesību aktus, kas nosaka piemērojamo oglekļa nodokļa likmi vai attiecīgā gadījumā samazināto oglekļa nodokļa likmi laikā, kad tiek paziņoti oglekļa cenas dati, ieskaitot iespējamās izmaiņas pārskata periodā;

b) ja oglekļa nodoklis ir punktveida avota oglekļa nodoklis, kas uzlikts tiešajām emisijām:

1) oficiālos ierakstus par nodokli, kas samaksāts par emisiju daudzumu, ieskaitot pierādījumus, kas iegūti no nodokļu iestādēm;

2) pierādījumus par *CPM* emisijām, kas apstiprinātas un paziņotas saskaņā ar oglekļa nodokli, ar nosacījumu, ka ir izpildīti 15. panta 3. punkta b) apakšpunktā paredzētie nosacījumi;

c) ja oglekļa nodokli uzliek degvielai (degvielas oglekļa nodoklis):

1) pierādījumus par nodokli, kas samaksāts par degvielas daudzumu, ieskaitot pierādījumus no degvielas piegādātājiem vai pierādījumus, kas iegūti no nodokļu iestādēm, kuras atbild par oglekļa nodokli;

2) pierādījumus par patērētās degvielas daudzumu, uz kuru attiecas degvielas oglekļa nodoklis, tostarp iestādes apstiprinājumu par patērēto degvielu, ja operatoram ir jāiesniedz minētajai iestādei ziņojums par patērēto degvielu;

3) pierādījumus par to, ka 3. vienādojumā izmantotie emisijas koeficienti ir saskanīgi ar 3.3.3. iedaļā minētajiem emisijas koeficientiem.

3.5.3. *Atmaksa*

Ja atlaides vai cita veida kompensācija tiek nodrošināta atmaksas veidā saskaņā ar 3.4. iedaļu, pierādījumos iekļauj šādu informāciju:

a) oficiālo saraksti ar iestādi, kas atbild par atmaksu piešķiršanu, ieskaitot pieteikumus par *ex post* atmaksām, un iestādes apstiprinājumu šiem pieteikumiem;

b) oficiālu apstiprinājumu tam, kad atmaksa tika saņemta vai tiks piešķirta;

c) oficiālu apstiprinājumu par saņemtās tiešās atmaksas summu vai *ex post* atmaksas summu, kas jāsaņem;

d) ja pieejams, ierakstus par tiešās atmaksas maksājumu operatoram, ko veikusi iestāde, kas atbild par atmaksu piešķiršanu, ieskaitot finanšu grāmatvedības dokumentus;

e) ja oglekļa cenu iekasē par elektroenerģiju, elektroenerģijas rēķinu, kurā norādīts kredīts vai maksājuma samazinājums;

f) ja atlaidēm vai cita veida kompensācijai ir vērtība naudas izteiksmē, par kuru jāatskaitās gada finanšu pārskatos vai bilancēs, kvalificētu finanšu revidentu apliecinājumus vai oficiālus finanšu pārvaldības pārskatus.

3.5.4. *Oglekļa kredīti*

Ja oglekļa cenu daļēji maksā, izmantojot oglekļa kredītus, pierādījumos par attiecīgajā pārskata periodā izmantotajiem oglekļa kredītiem iekļauj visu turpmāk minēto informāciju:

a) oficiālos ierakstus par reģistrā nodoto oglekļa kredītu skaitu vai citus attiecīgos ierakstus, kuri attiecas uz paziņotajām un apstiprinātajām *CPM* emisijām, ko izmanto kā parametru faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai saskaņā ar 3.3.4. iedaļu, no iestādēm, kas atbild par emisiju tirdzniecības sistēmas vai oglekļa nodokļa pārvaldību;

b) oficiālos ierakstus par kopējām emisijām, kas apstiprinātas un paziņotas saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu, arī par to, kura daļa no minētajiem oglekļa kredītiem tika izmantota, lai izpildītu atbilstības pienākumus saskaņā ar emisiju tirdzniecības sistēmu vai oglekļa nodokli;

c) ja operators ir iegādājies oglekļa kredītus, pierādījumus par iegādāto oglekļa kredītu daudzumu, iegādes datumu un šo oglekļa kredītu iegādes cenu;

d) ja operators nav iegādājies oglekļa kredītus, pierādījumus par operatora iegūto oglekļa kredītu daudzumu un pierādījumus, ka oglekļa kredīta cenas pamatā ir publiski pieejamas tirgus cenas;

e) ja izmanto starptautiskos oglekļa kredītus, pierādījumus sniedz par to, ka:

1) oglekļa kredīti ir pārskaitīti kā starptautiski pārskaitītie klimata mazinājumi saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. panta 2. punktu un atbilstīgi pirmā pārskaitījuma definīcijai, kas noteikta ar to saistītajā pilnvarojuma vēstulē, kura iekļauta Centralizētā uzskaites un ziņošanas platformā (*CARP*), kas izveidota ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*), tostarp oglekļa kredīti, kas izsniegti saskaņā ar Parīzes nolīguma 6. panta 4. punktu, pamatojoties uz to reģistrāciju *UNFCCC* mehānisma reģistrā kā emisiju samazinājumi, kas atļauti starptautiskai pārskaitīšanai;

2) jaunākajā sākotnējā ziņojumā vai atjauninātajā sākotnējā ziņojumā par attiecīgo sadarbības pieeju, kas pieejams *CARP*, iekļautajā tehnisko ekspertu pārskata ziņojumā nav konstatētas būtiskas neatbilstības, ko noteikuši 6. panta tehniskās pārbaudes eksperti saskaņā ar *UNFCCC* lēmumiem par 6. panta saistībā veiktajām pārbaudēm; un

3) starptautisko oglekļa kredītu īpatsvars nepārsniedz 10 % no paziņotajām un apstiprinātajām iekārtas emisijām, ko sedz trešās valsts oglekļa cenas mehānisms un kuras izmanto faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšanai saskaņā ar 3.3.4. iedaļu.

4. *CPM* EMISIJU ATTIECINĀŠANA UZ PRECĒM

CPM emisijas attiecina uz katru preci saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu un minētās regulas I un III pielikumu, veicot 4.1. un 4.2. iedaļā minētās darbības.

Attiecināšanai izmanto kopējās *CPM* emisijas no preces ražotājas iekārtas, kas paziņotas un apstiprinātas saskaņā ar oglekļa cenas mehānisma jurisdikcijas prasībām, ar nosacījumu, ka ir izpildīti 15. panta 3. punktā izklāstītie nosacījumi.

Ja oglekļa cenas mehānisma aptverto emisiju tvērums atšķiras no iegulto emisiju tvēruma saskaņā ar sistēmas robežām, kas piemērojamas iegulto emisiju noteikšanai saskaņā ar Īstenošanas regulu (ES) 2025/2547, operators saskaņo minētos tvērumus un attiecina tikai tās *CPM* emisijas, kas ietilpst piemērojamajās sistēmas robežās.

Atkāpjoties no otrās daļas, ja oglekļa cenas mehānisms ir degvielas oglekļa nodoklis, kopējās *CPM* emisijas iegūst, izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām:

$$EM_CPM_{DIR} = \sum_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f) \qquad \text{(7.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja *CPM* emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām:

$$EM_CPM_{IND} = \sum_{f=1}^{n}(Q_{FUEL_f} \times DEF_f) \qquad \text{(7.b vienādojums)}$$

kur:

— EM_CPM_{DIR} ir iekārtas kopējās ar tiešajām emisijām saistītās *CPM* emisijas saskaņā ar atsevišķu oglekļa cenas mehānismu, izteiktas tonnās CO_2e,

— EM_CPM_{IND} ir iekārtas kopējās ar netiešajām emisijām saistītās *CPM* emisijas saskaņā ar atsevišķu oglekļa cenas mehānismu, izteiktas tonnās CO_2e,

— Q_{FUEL_f} ir degvielas *f* daudzums, kas patērēts iekārtā *CPM* pārskata periodā un par kuru jāmaksā oglekļa cena, izteikts degvielas vienībās,

— DEF_f ir emisijas standartkoeficients, kuru attiecina uz patērēto degvielu *f*, izteikts tonnās Co_2e uz degvielas vienību,

— $\Sigma_{f=1}^{n}$ ir emisiju summa, kas attiecināma uz dažādajām degvielām, par kurām jāmaksā īpašais oglekļa nodoklis.

Emisijas standartkoeficientam 7.a un 7.b vienādojumā jābūt saskanīgam ar emisijas standartkoeficientu, kas izmantots 3.a un 3.b vienādojumā, un noteikumiem, kas piemērojami šim emisijas standartkoeficientam 3.3.3. iedaļā.

Ja *CPM* emisijas attiecas uz prekursoriem, kas ražoti ārpus iekārtas un ko izmanto preces ražošanā, veic 4.1. un 4.2. iedaļā izklāstītos soļus.

4.1. ***CPM* emisiju attiecināšana pārskata periodā**

Kopējo *CPM* emisiju daudzumu sadala tajās emisijās, kas radušās pārskata periodā, un tajās emisijās, kas radušās ārpus minētā pārskata perioda, izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām:

$$EM_{DIR} = EM_CPM_{DIR} - EM_{nRP_DIR} \quad \text{(8.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām:

$$EM_{IND} = EM_CPM_{IND} - EM_{nRP_IND} \quad \text{(8.b vienādojums)}$$

kur:

— EM_{DIR} ir iekārtas kopējās tiešās emisijas, kas radušās pārskata periodā, izteiktas tonnās CO_2e,

— EM_{IND} ir iekārtas kopējās netiešās emisijas, kas radušās pārskata periodā, izteiktas tonnās CO_2e,

— EM_CPM_{DIR} ir iekārtas kopējās ar tiešajām emisijām saistītās *CPM* emisijas, izteiktas tonnās CO_2e,

— EM_CPM_{IND} ir iekārtas kopējās ar netiešajām emisijām saistītās *CPM* emisijas, izteiktas tonnās CO_2e,

— EM_{nRP_DIR} ir iekārtas kopējās tiešās emisijas, kas nav radušās pārskata periodā, izteiktas tonnās CO_2e,

— EM_{nRP_IND} ir iekārtas kopējās netiešās emisijas, kas nav radušās pārskata periodā, izteiktas tonnās CO_2e.

Atsauces gads, ko izmanto, lai noteiktu, vai *CPM* emisijas ir radušās tajā pārskata periodā, kas izmantots ziņošanai par iegultajām emisijām, atbilst pārskata periodam, kas minēts emisiju ziņojumā, ko verificējis verificētājs saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2551 II pielikuma 2. iedaļu.

Ja *CPM* pārskata periods nesakrīt ar pārskata periodu, kas izmantots iegulto emisiju ziņošanai, operators izmanto attiecīgos datus par *CPM* emisijām no diviem secīgiem *CPM* pārskata periodiem un attiecina šos datus uz pārskata periodu, ko izmanto iegulto emisiju ziņošanai saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 7. pantu, pamatojoties uz vismaz ikmēneša monitoringu.

4.2. **Kopējo emisiju attiecināšana uz katru preci pārskata periodā**

Kopējās tiešās emisijas un kopējās netiešās emisijas, ko aptver oglekļa cenas mehānisms un kas radušās pārskata periodā (EM_{DIR} vai EM_{IND}), atsevišķi attiecina uz katru preci KN koda līmenī, ievērojot tos pašus soļus kā tad, kad iegultās emisijas attiecina uz katru preci saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu un I pielikumu. Šādu attiecināšanai veic pa šādiem soļiem:

a) EM_{DIR} vai EM_{IND} attiecina uz preču ražošanas procesu sistēmas robežām saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu un I pielikumu;

b) a) punktā minēto tiešo un netiešo emisiju attiecināšanu veic katram preces KN kodam atsevišķi saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 I pielikumu, lasot to saistībā ar III pielikumu.

Attiecinot oglekļa cenas mehānisma aptvertās kopējās netiešās emisijas uz katru preci, Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā uzskaitītās preces neņem vērā.

b) apakšpunkta vajadzībām attiecinātās tiešās un netiešās emisijas tiek izteiktas funkcionālās vienībās katram KN kodam saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu.

Tiešās un netiešās emisijas, kas rodas pārskata periodā un ko izsaka funkcionālajās vienībās, attiecina atsevišķi uz katras preces, kas klasificēta atbilstoši katram KN kodam, katru ražošanas apjoma tonnu saskaņā ar Komisijas Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 I pielikumu, izmantojot:

a) šādu vienādojumu, ja emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām:

$$EM_{DIR_g} = EM_{DIR_FU_g}/FUF_g \qquad \text{(9.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām:

$$EM_{IND_g} = EM_{IND_FU_g}/FUF_g \qquad \text{(9.b vienādojums)}$$

kur:

— EM_{DIRg} ir kopējās tiešās emisijas pārskata periodā, kas attiecinātas uz preces *g* ražošanas apjomu, izteiktas tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— EM_{INDg} ir kopējās netiešās emisijas pārskata periodā, kas attiecinātas uz preces *g* ražošanas apjomu un izteiktas tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— EM_{DIR_FUg} ir kopējās tiešās emisijas pārskata periodā, kas attiecinātas uz ražošanas apjomu, izteiktas tCO_2e uz funkcionālo vienību katrai precei *g* saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu,

— EM_{IND_FUg} ir kopējās netiešās emisijas pārskata periodā, kas attiecinātas uz ražošanas apjomu, izteiktas tCO_2e uz funkcionālo vienību katram KN kodam saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu,

— FUF_g ir funkcionālās vienības koeficients, kas piemērojams katrai precei *g*, lai noteiktu funkcionālās vienības proporciju uz tonnu preču, kā norādīts Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantā.

Ja funkcionālā vienība ir preces tonna, funkcionālās vienības koeficients ir "1". Ja iekārta ražo tikai elektroenerģiju kā preci, kas noteikta Regulas (ES) 2023/956 I pielikumā, funkcionālā vienība ir "1". Operators konvertē elektroenerģijas funkcionālo vienību megavatos (MWh).

Ja preču funkcionālā vienība, kā minēts Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. panta 5. punktā, ir klinkera satura tonnas un ja šīs regulas 4. panta 4. punktā minēto mēslošanas līdzekļu funkcionālā vienība ir slāpekļa satura tonnas vai slāpekļa satura papildu mērvienības kilogrami, un ja minētās preces tiek tirgotas ar dažādiem sastāva diapazoniem, tiešās vai netiešās emisijas pārskata periodā attiecina atsevišķi uz katru sastāva diapazonu vai specifisko sastāvu saskaņā ar minētās regulas III pielikuma B iedaļu. Šādā gadījumā funkcionālās vienības koeficientā ņem vērā klinkera satura proporciju precē, kā minēts regulas 4. panta 5. punktā, un dažādās slāpekļa satura proporcijas precē, kā minēts regulas 4. panta 4. punktā.

4.3. **Pierādījumi par piemērojamo pārskata periodu un attiecināšanu uz precēm**

Ja *CPM* pārskata periods nesakrīt ar pārskata periodu, ko izmanto ziņošanai par iegultajām emisijām saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 7. pantu, pierādījumus veido ne retāk kā reizi mēnesī paziņotie dati par *CPM* emisijām, kas ņemti no datu kopas par diviem secīgiem *CPM* pārskata periodiem, kas attiecināti uz pārskata periodu, kuru izmanto iegulto emisiju ziņošanai saskaņā ar minētās regulas 7. pantu.

Pierādījumiem par to, ka ar tiešajām un netiešajām emisijām saistītās CPM emisijas ir attiecinātas uz katras preces KN kodu, kā norādīts Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 I pielikumā, kā arī uz katra KN koda funkcionālo vienību un ar katru preču KN kodu saistīto ražošanas apjomu, jābūt saskanīgiem ar attiecināšanu atbilstoši minētās regulas I un III pielikumam, un šajos pierādījumos iekļauj:

a) pierādījumus oglekļa cenas dokumentācijā par to, ka oglekļa cenas datu attiecināšana uz katru preci atbilst pieejai, ko izmanto iegulto emisiju attiecināšanai emisiju ziņojumā, kuru verificējis verificētājs saskaņā ar Deleģētās regulas (ES) 2025/2551 II pielikuma 2. iedaļu;

b) attiecīgos iekšējo reģistru ierakstus, lai varētu veikt 14. pantā uzskaitīto datu ticamības pārbaudes;

c) ja attiecināšana attiecas uz prekursoriem, kas ražoti ārpus iekārtas, un ja piemēro 15. panta 2. punktu – sertificētu operatora ziņojumu par oglekļa cenu un attiecīgo sertifikācijas ziņojumu par prekursoru ražotāju iekārtu.

5. EMISIJĀM PIEMĒROJAMO ATLAIŽU UN CITA VEIDA KOMPENSĀCIJAS ATTIECINĀŠANA UZ PRECĒM

Ar atlaidēm vai citiem emisiju kompensācijas veidiem saistīto emisiju daudzumu katram oglekļa cenas mehānismam nosaka saskaņā ar 5.1. un 5.2. iedaļu. Ar šādām atlaidēm vai cita veida kompensāciju saistītās emisijas ietver:

a) emisijas, kas saistītas ar bezmaksas kvotām, kuras saņēmis operators un par kurām nav samaksāta oglekļa cena;

b) emisijas, kuru intensitāte ir zemāka par bāzlīniju un kurām piemēro atbrīvojumu no oglekļa cenas maksājuma saskaņā ar emisiju bāzlīnijas un kredītu tirdzniecības sistēmu;

c) emisijas, kas ir zemākas par robežvērtību, zem kuras nav jāmaksā oglekļa cena;

d) emisijas, kas ir atbrīvotas no oglekļa cenas maksājuma tādu iemeslu dēļ, kas nav minēti a) līdz c) apakšpunktā.

5.1. **Pārskata periodā emisijām piemērojamo atlaižu vai cita veida kompensācijas apjoma noteikšana**

Katram oglekļa cenas mehānismam emisiju apjomu, kas saistīts ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju, kā minēts 5. iedaļas pirmajā daļā, iedala ar atlaidēm un citiem kompensācijas veidiem saistītajās emisijās, kuras radušās pārskata periodā, ko izmanto ziņošanai par iegultajām emisijām, un emisijās, kuras ir ārpus minētā pārskata perioda. Šim nolūkam,

a) ja emisijas ir saistītas ar tiešajām emisijām, izmanto šādu vienādojumu:

$$Rebated_EM_{DIR} = Rebated_EM_CPM_{DIR} - Rebated_EM_{nRP_DIR} \qquad \text{(10.a vienādojums)}$$

b) ja emisijas ir saistītas ar netiešajām emisijām, izmanto šādu vienādojumu:

$$Rebated_EM_{IND} = Rebated_EM_CPM_{IND} - Rebated_EM_{nRP_IND} \qquad \text{(10.b vienādojums)}$$

kur:

— $Rebated_EM_{DIR}$ ir ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju saistītās tiešās emisijas, kas radušās pārskata periodā, izteiktas tonnās CO_2e,

— $Rebated_EM_{IND}$ ir ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju saistītās netiešās emisijas, kas radušās pārskata periodā, izteiktas tonnās CO_2e,

— $Rebated_EM_CPM_{DIR}$ ir kopējās iekārtas *CPM* emisijas, kuras ir saistītas ar tiešajām emisijām un ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju, izteiktas tonnās CO_2e,

— $Rebated_EM_CPM_{IND}$ ir kopējās iekārtas *CPM* emisijas, kuras ir saistītas ar netiešajām emisijām un ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju, izteiktas tonnās CO_2e,

— *Rebated_EM_CPM*$_{nRP_DIR}$ ir ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju saistītās tiešās emisijas ārpus pārskata perioda, izteiktas tonnās CO_2e,

— *Rebated_EM*$_{nRP_IND}$ ir ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju saistītās netiešās emisijas ārpus pārskata perioda, izteiktas tonnās CO_2e.

Operators attiecina ar atlaidēm un cita veida kompensāciju saistītās emisijas no diviem secīgiem *CPM* pārskata periodiem tādās pašās proporcijās, kādās tiek attiecinātas emisijas saskaņā ar 4.1. iedaļu, lai nodrošinātu saskanību ar pārskata periodu, ko izmanto iegulto emisiju ziņošanai.

5.2. **Emisijām piemērojamo atlaižu vai cita veida kompensācijas attiecināšana uz katru preci**

Tiešajām vai netiešajām emisijām piemērojamās atlaides vai cita veida kompensāciju, kas noteikta saskaņā ar 5.1. iedaļu, attiecina uz katru preci atsevišķi KN koda līmenī, ievērojot tos pašus soļus kā iegulto emisiju attiecināšanā uz katru preci saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu un I pielikumu. Šādu attiecināšanu veic pa šādiem soļiem:

a) *Rebated_EM*$_{DIR}$ un *Rebated_EM*$_{IND}$ attiecina uz preču ražošanas procesu sistēmas robežām saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu un I pielikumu;

b) emisijām piemērojamo atlaižu vai cita veida kompensācijas, kas minētas a) punktā (*Rebated_EM*$_{DIR}$ un *Rebated_EM*$_{IND}$) attiecina uz katru preces KN kodu saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 I pielikumu, lasot to saistībā ar III pielikumu.

Attiecinot emisijām piemērojamās netiešās atlaides vai cita veida kompensāciju uz katru preci, Regulas (ES) 2023/956 II pielikumā uzskaitītās preces neņem vērā.

Punkta b) vajadzībām attiecinātās emisijām piemērotās atlaides vai cita veida kompensācija tiek izteikta funkcionālās vienības katram KN kodam saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu.

Pārskata perioda emisijām, kas izteiktas funkcionālajās vienībās, piemērojamās atlaides un cita veida kompensāciju attiecina uz ik vienas preces, kas klasificēta atbilstoši katram KN kodam, katru ražošanas apjoma tonnu, kā norādīts Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 I pielikumā, izmantojot

a) šādu vienādojumu ar tiešajām emisijām saistītajām emisijām:

$$Rebated_EM_{DIRg} = Rebated_EM_{FU_DIR_g} / FUF_g \qquad \text{(11.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu ar netiešajām emisijām saistītajām emisijām:

$$Rebated_EM_{INDg} = Rebated_EM_{FU_IND_g} / FUF_g \qquad \text{(11.b vienādojums)}$$

kur:

— *Rebated_EM*$_{DIRg}$ ir tiešajām emisijām piemērojamās atlaides vai cita veida kompensācija pārskata periodā, kas attiecināta uz katras preces, kas klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu, izteikta tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— *Rebated_EM*$_{INDg}$ ir netiešajām emisijām piemērojamās atlaides vai cita veida kompensācija pārskata periodā, kas attiecināta uz katras preces, kas klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu, izteikta tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— *Rebated_EM*$_{FU_DIRg}$ ir tiešajām emisijām piemērojamās atlaides vai cita veida kompensācija pārskata periodā, kas attiecināta uz funkcionālajā vienībā izteikto ražošanas apjomu katram KN kodam, saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu,

— $Rebated_EM_{FU_IND_g}$ ir netiešajām emisijām piemērojamās atlaides vai cita veida kompensācija pārskata periodā, kas attiecināta uz funkcionālajā vienībā izteikto ražošanas apjomu katram KN kodam, saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantu,

— FUF_g ir funkcionālās vienības koeficients, kas piemērojams katrai precei, lai noteiktu funkcionālās vienības proporciju uz tonnu preču, kā norādīts Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. pantā.

Ja funkcionālā vienība ir preces tonna, funkcionālās vienības koeficients ir "1".

Ja preču funkcionālā vienība, kā minēts Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 4. panta 5. punktā, ir klinkera satura tonnas un ja šīs regulas 4. panta 4. punktā minēto mēslošanas līdzekļu funkcionālā vienība ir slāpekļa satura tonnas vai slāpekļa satura papildu mērvienības kilogrami, un ja minētās preces tiek tirgotas ar dažādiem sastāva diapazoniem, tiešās vai netiešās emisijas pārskata periodā attiecina atsevišķi uz katru sastāva diapazonu vai specifisko sastāvu saskaņā ar minētās regulas III pielikuma B iedaļu. Šādā gadījumā funkcionālās vienības koeficientā ņem vērā klinkera satura proporciju precē, kā minēts regulas 4. panta 5. punktā, un dažādās slāpekļa satura proporcijas precē, kā minēts minētās regulas 4. panta 4. punktā.

5.3. **Pierādījumi par emisijām piemērojamajām atlaidēm un cita veida kompensāciju**

Operators sniedz neatkarīgajai personai vismaz šādus pierādījumus par atlaidēm un cita veida kompensāciju:

a) ja atlaidi vai cita veida kompensāciju veido bezmaksas kvotas:

1) bezmaksas kvotu pieteikumus, ko operators iesniedzis par kvotu piešķiršanu atbildīgajai iestādei, un šo iestāžu oficiālos lēmumus, ar ko apstiprina bezmaksas kvotu piešķiršanu operatoram, vai atbildīgās iestādes centralizēti publicētos bezmaksas kvotu piešķīrumus;

2) dokumentus, kuros norādīts bezmaksas kvotu daudzums, ko regulators piešķīris attiecībā uz iekārtu noteiktā periodā, vai regulatora publicētas kvotu bezmaksas iedales tabulas, kurās norādīts iekārtai piešķirto bezmaksas kvotu daudzums;

3) pierādījumus par bezmaksas kvotu piešķiršanas datumu, tostarp attiecīgā gadījumā saraksti ar iestādi, kas atbild par kvotu piešķiršanu;

b) ja atlaidi vai cita veida kompensāciju veido emisijas, kuru intensitāte ir zemāka par bāzlīniju un kuras ir atbrīvotas no oglekļa cenas maksājuma:

1) piemērojamos tiesību aktus, ar kuriem noteikta piemērojamā bāzlīnija saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu;

2) par atlaidēm vai cita veida kompensāciju atbildīgās iestādes vēstuli vai apliecinājumu, kurā apstiprināts emisiju apjoms, kas ir zemāks par bāzlīniju, un operatoram piešķirtās atlaides vai cita veida kompensācija, kā arī to daudzums un piemērošanas periods;

c) ja atlaides vai cita veida kompensācija ir emisijas, kas atbrīvotas no oglekļa cenas maksājuma tāpēc, ka tās ir zemākas par robežu, no kuras jāmaksā oglekļa cena, vai citu iemeslu dēļ, kas minēti 5. iedaļas pirmās daļas d) apakšpunktā:

1) piemērojamos tiesību aktus, kas nosaka īpašu atbrīvojumu no oglekļa cenas maksājuma saskaņā ar oglekļa cenas mehānismu;

2) par atlaidēm vai cita veida kompensāciju atbildīgās iestādes vēstuli vai apliecinājumu, kurā norādīts operatoram piešķirto atlaižu vai cita veida kompensācijas apjoms un to piemērošanas periods.

6. PAR KATRAS PRECES ĪPATNĒJĀM IEGULTAJĀM EMISIJĀM FAKTISKI SAMAKSĀTĀS OGLEKĻA CENAS ATTIECINĀŠANA

Katram atsevišķajam oglekļa cenas mehānismam faktiski samaksāto oglekļa cenu attiecina uz šādām īpatnējām iegultajām emisijām saskaņā ar 6.1 iedaļu:

a) kopējām tiešajām emisijām pārskata periodā, kas saskaņā ar 4.2. iedaļu attiecinātas uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu un izteiktas tonnā CO_2e uz tonnu preces vai uz MWh;

b) kopējām netiešajām emisijām pārskata periodā, kas saskaņā ar 4.2. iedaļu attiecinātas uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu un izteiktas tonnā CO_2e uz tonnu preces;

c) a) un b) apakšpunktā minētajām emisijām, kas saistītas ar prekursoriem, kuri ražoti ārpus iekārtas saskaņā ar 6.2. un 6.3. iedaļu.

6.1. **Par īpatnējām iegultajām emisijām, kas saistītas ar precēm, faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšana**

Faktiski samaksāto oglekļa cenu attiecina uz katru preces tonnu, izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja faktiski samaksātā oglekļa cena attiecas uz tiešajām emisijām:

$$EFF_CP_{DIR_g} = (EM_{DIR_g} - Rebated_EM_{DIR_g})EFF_CP_{DIR} \qquad \text{(12.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja faktiski samaksātā oglekļa cena attiecas uz netiešajām emisijām:

$$EFF_CP_{IND_g} = (EM_{IND_g} - Rebated_EM_{IND_g})EFF_CP_{IND} \qquad \text{(12.b vienādojums)}$$

kur:

— EFF_CP_{DIRg} ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām iegultajām emisijām (tiešajām emisijām), izteikta cenā par tonnu preces,

— EFF_CP_{INDg} ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām iegultajām emisijām (netiešajām emisijām), izteikta cenā par tonnu preces;

— EM_{DIRg} ir kopējās tiešās emisijas pārskata periodā, kas attiecinātas uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu saskaņā ar 4. iedaļu, izteiktas tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— EM_{INDg} ir kopējās netiešās emisijas pārskata periodā, kas attiecinātas uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu saskaņā ar 4. iedaļu, izteiktas tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— $Rebated_EM_{DIRg}$ ir atlaide vai cita veida kompensācija par tiešajām emisijām pārskata periodā, kas attiecināta uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu, izteikta tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— $Rebated_EM_{INDg}$ ir atlaide vai cita veida kompensācija par netiešajām emisijām pārskata periodā, kas attiecināta uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu, izteikta tonnās CO_2e uz tonnu preces,

— EFF_CP_{DIR} ir faktiskā oglekļa cena, kas samaksāta par tonnu *CPM* emisiju, ko aptver tiešās emisijas, kā noteikts saskaņā ar 3.4. iedaļu,

— EFF_CP_{IND} ir faktiskā oglekļa cena, kas samaksāta par tonnu *CPM* emisiju, ko aptver netiešās emisijas, kā noteikts saskaņā ar 3.4. iedaļu.

Ja iekārta ražo tikai elektroenerģiju kā preci, kas noteikta Regulas (ES) 2023/956 I pielikumā, EM_{DIRg} izsaka tonnā CO_2e uz MWh.

6.2. **Par *CPM* emisijām, kas attiecinātas uz ārpus iekārtas ražotajiem prekursoriem, faktiski samaksātās oglekļa cenas noteikšana**

Ja sertifikācijas ziņojums ticis sagatavots oglekļa cenas, kas faktiski samaksāta par prekursora īpatnējām iegultajām emisijām, sertifikācijai saskaņā ar šīs regulas 15. panta 2. punktu, operatoram, kurš ražo preces, jāizmanto sertificētā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par katru prekursoru, kurš iekļauts sertificētajā operatora ziņojumā par oglekļa cenu, ar noteikumu, ka ir izpildīti 15. panta 2. punkta nosacījumi.

Atkāpjoties no pirmās daļas, operators var izmantot attiecīgo oglekļa standartcenu ārpus iekārtas ražota prekursora īpatnējām iegultajām emisijām pēc tam, kad šī oglekļa standartcena, kas izteikta par tonnu CO_2e, ir konvertēta attiecīgajā cenā par tonnu prekursora, pamatojoties uz minētā prekursora iegultajām emisijām.

Ja iekārtā, kurā ražo kompleksas preces, izmantoti prekursori no dažādiem piegādātājiem, vidējo svērto faktisko oglekļa cenu nosaka, izmantojot

a) šādu formulu, ja oglekļa cena attiecas uz tiešajām emisijām:

$$Avg(€EFF_CP_{DIR_p}) = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i} \times €EFF_CP_{DIR_{p,i}})}{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i})} \quad \text{(13.a vienādojums)}$$

b) šādu formulu, ja oglekļa cena attiecas uz netiešajām emisijām:

$$Avg(€EFF_CP_{IND_p}) = \frac{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i} \times €EFF_CP_{IND_{p,i}})}{\Sigma_{i=1}^{n} (Q_{p,i})} \quad \text{(13.b vienādojums)}$$

kur:

— $€EFF_CP_{DIR_{p,i}}$ ir oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par tāda paša veida prekursora *p*, kas iegādāts no individuāla piegādātāja *i*, īpatnējām iegultajām emisijām (tiešajām emisijām), izteikta cenā (euro) par tonnu prekursora,

— $€EFF_CP_{IND_{p,i}}$ ir oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par tāda paša veida prekursora *p*, kas iegādāts no individuāla piegādātāja *i*, īpatnējām iegultajām emisijām (netiešajām emisijām), izteikta cenā (euro) par tonnu prekursora,

— $Avg(€EFF_CP_{DIR_p})$ ir vidējā svērtā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par visu tāda paša veida prekursoru *p*, kuri kompleksās preces ražotājas iekārtas vajadzībām iegādāti no visiem dažādajiem piegādātājiem, kuri nodrošina šos prekursorus, tiešajām emisijām, izteikta cenā (euro) par tonnu prekursora, kurš saražots ārpus iekārtas,

— $Avg(€EFF_CP_{IND_p})$ ir vidējā svērtā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par visu tā paša veida prekursoru *p*, kuri kompleksās preces ražotājas iekārtas vajadzībām iepirkti no visiem dažādajiem piegādātājiem, netiešajām emisijām, izteikta cenā (euro) par tonnu prekursora, kurš saražots ārpus iekārtas;

— $Q_{p,i}$ ir tāda paša veida prekursora *p*, kas iegādāts no piegādātāja *i* patērētais daudzums,

— $\Sigma_{i=1}^{n}$ ir tāda paša veida prekursora piegādātāju *i* skaits no 1 līdz *n*.

Tāda paša veida prekursora, ko ražojuši dažādi piegādātāji ($Q_{p,i}$), daudzumam, kas izmantots kompleksās preces ražošanai, jābūt saskanīgam ar daudzumu, par ko paziņots attiecīgās preces iegulto emisiju aprēķināšanai Regulā (ES) 2025/2547 minētajā emisiju ziņojumā.

6.3. **Par ārpus iekārtas ražotajiem prekursoriem faktiski samaksātās oglekļa cenas attiecināšana uz saražotajām precēm**

Oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par prekursoriem, kuri ražoti ārpus iekārtas, attiecina uz katras preces daudzumu, izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja oglekļa cena attiecas uz tiešajām emisijām:

$$EFF_CP_{DIR_PREg} = \Sigma_{p=1}^{n}\left(Q_p \times Avg(€EFF_CP_{DIR_p})/Q_{TOTg}\right) \qquad \text{(14.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja oglekļa cena attiecas uz netiešajām emisijām:

$$EFF_CP_{IND_PREg} = \Sigma_{p=1}^{n}\left(Q_p \times Avg(€EFF_CP_{IND_p})/Q_{TOTg}\right) \qquad \text{(14.b vienādojums)}$$

kur:

— $EFF_CP_{DIR_PREg}$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par prekursora, kas ražots ārpus iekārtas un patērēts katras preces *g* ražošanā, īpatnējām iegultajām emisijām (tiešajām emisijām), izteikta cenā (euro) par tonnu preces,

— $EFF_CP_{IND_PREg}$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par prekursora, kas ražots ārpus iekārtas un patērēts katras preces *g* ražošanā, īpatnējām iegultajām emisijām (netiešajām emisijām), izteikta cenā (euro) par tonnu preces,

— Q_p ir kopējais prekursora *p* daudzums, kas pārskata periodā patērēts preces ražošanas procesā, kā norādīts verificētajā operatora emisiju ziņojumā saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 IV pielikuma 1 iedaļu, izteikts tonnās prekursora,

— $Avg(€EFF_CP_{DIRp})$ ir vidējā svērtā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par visu viena un tā paša veida prekursoru *p*, kuri kompleksās preces ražotājas iekārtas vajadzībām iegādāti no visiem dažādajiem piegādātājiem, tiešajām emisijām, izteikta cenā (euro) par tonnu prekursora,

— $Avg(€EFF_CP_{INDp})$ ir vidējā svērtā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par visu viena un tā paša veida prekursoru *p*, kuri kompleksās preces ražotājas iekārtas vajadzībām iegādāti no visiem dažādajiem piegādātājiem, netiešajām emisijām, izteikta cenā (euro) par tonnu prekursora,

— Q_{TOTg} ir katras iekārtā ražotās preces *g* kopējais saražotais apjoms pārskata periodā, kā norādīts verificētajā operatora emisiju ziņojumā saskaņā ar Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 IV pielikuma 1. iedaļas 34. punkta a) apakšpunktu.

7. KOPĒJĀS FAKTISKI SAMAKSĀTĀS OGLEKĻA CENAS KONVERTĒŠANA EURO UN APKOPOŠANA

Kopējo oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par īpatnējām iegultajām tiešajām emisijām un netiešajām emisijām, kuras saistītas ar precēm, kā noteikts saskaņā ar 6.1. iedaļu, konvertē euro saskaņā ar 7.1. iedaļu.

Katram oglekļa cenas mehānismam šo kopējo oglekļa cenu, kas konvertēta euro saskaņā ar 7.1. iedaļu, pieskaita kopējai oglekļa cenai, kas faktiski samaksāta par īpatnējām iegultajām ar prekursoriem saistītajām tiešajām emisijām un netiešajām emisijām, kas noteiktas saskaņā ar 6.2. un 6.3. iedaļu, kopējās oglekļa cenas, kas faktiski samaksāta par preču un prekursoru kopējām īpatnējām iegultajām emisijām, noteikšanai saskaņā ar 7.2. iedaļu.

Kopējo oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par kopējām īpatnējām iegultajām emisijām, pēc tam ieskaita kopējā oglekļa cenā, kas faktiski samaksāta saskaņā ar visiem oglekļa cenas mehānismiem, kuri attiecas uz precē iegultajām emisijām, saskaņā ar 7.3. iedaļu.

7.1. **Faktiski samaksātās oglekļa cenas konvertācija euro**

Oglekļa cenu, kas noteikta saskaņā ar 6.1. iedaļu un faktiski samaksāta vietējās jurisdikcijas valūtā, konvertē euro pēc gada vidējā valūtas kursa saskaņā ar regulas 6. pantu, izmantojot

a) šādu vienādojumu, ja faktiski samaksātā oglekļa cena bija saistīta ar tiešajām emisijām:

$$€EFF_CP_{DIR_g} = EFF_CP_{DIR_g} \times €XR \qquad \text{(15.a vienādojums)}$$

b) šādu vienādojumu, ja faktiski samaksātā oglekļa cena bija saistīta ar netiešajām emisijām:

$$€EFF_CP_{IND_g} EFF_CP_{IND_g} \times €XR \qquad \text{(15.b vienādojums)}$$

kur:

— $€EFF_CP_{DIRg}$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām tiešajām iegultajām emisijām, kuras saistītas ar katru preci *g*, kā noteikts saskaņā ar 6.1. iedaļu, izteikta kā cena euro par tonnu preces,

— $€EFF_CP_{INDg}$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām netiešajām iegultajām emisijām, kuras saistītas ar katru preci *g*, kā noteikts saskaņā ar 6.1. iedaļu, izteikta kā cena euro par tonnu preces,

— EFF_CP_{DIRg} ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām tiešajām iegultajām emisijām, kuras saistītas ar katru preci *g*, kā noteikts saskaņā ar 6.1. iedaļu, izteikta kā cena vietējā valūtā par tonnu preces,

— EFF_CP_{INDg} ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām netiešajām iegultajām emisijām, kuras saistītas ar katru preci *g*, kā noteikts saskaņā ar 6.1. iedaļu, izteikta kā cena vietējā valūtā par tonnu preces,

— $€XR$ ir gada vidējais valūtas kurss, kas jāizmanto, lai konvertētu vietējo valūtu euro, izteikts euro uz vietējās valūtas vienību.

Ja iekārta ražo tikai elektroenerģiju kā preci, kas noteikta Regulas (ES) 2023/956 I pielikumā, $€EFF_CP_{DIRg}$ izsaka kā faktiski samaksāto oglekļa cenu euro par MWh.

7.2. **Datu apkopošana par oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par preces tiešajām, netiešajām un prekursoru emisijām**

Par kopējām īpatnējām iegultajām emisijām faktiski samaksāto kopējo oglekļa cenu nosaka, izmantojot šādu vienādojumu:

$$€EFF_CP_g = €EFF_CP_{DIRg} = €EFF_CP_{IND_g} = €EFF_CP_{PREg} \qquad \text{(16. vienādojums)}$$

kur:

— $€EFF_CP_g$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par kopējām ar katru preci saistītajām īpatnējām iegultajām emisijām, kuras aptver tiešās, netiešās un prekursoru emisijas, izteikta cenā (euro) par tonnu preces,

— $€EFF_CP_{DIRg}$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta euro, par tiešajām emisijām, saistītām ar katru tonnu preces,

— $€EFF_CP_{INDg}$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta euro, par netiešajām emisijām, saistītām ar katru tonnu preces;

— $€EFF_CP_{PREg}$ ir kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām iegultajām emisijām, kuras aptver gan tiešās, gan netiešās ar prekursoriem, kas patērēti katras tonnas preces ražošanai, saistītās emisijas.

7.3. **Datu apkopošana par oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par īpatnējām iegultajām emisijām, uz kurām attiecas vairāki oglekļa cenas mehānismi**

Kopējo oglekļa cenu, kas faktiski samaksāta par īpatnējām iegultajām emisijām, uz kurām attiecas dažādi oglekļa cenas mehānismi, nosaka ar šādu vienādojumu:

$$(TOTAL)\ €EFF_CP_g = \Sigma_{i=1}^{n}(€EFF_CP_{g,i}) \qquad \text{(17. vienādojums)}$$

kur:

— $TOTAL\ €EFF_CP_g$ ir visu oglekļa cenu, kas faktiski samaksātas euro par katru preci, aptverot visus oglekļa cenas mehānismus *i*, kas piemērojami precei, kopējā summa, izteikta euro par tonnu preces.

II PIELIKUMS

Oglekļa cenas mehānismu veidi

Šajā pielikumā minēto oglekļa cenas mehānismu veidu saraksts nav izsmeļošs un neskar neatkarīgās personas iespēju novērtēt citus oglekļa cenas mehānismu veidus.

Jurisdikcija	Oglekļa cenas mehānisms	Oglekļa cenas mehānisma veids	Galvenie atlaižu veidi un citi kompensācijas veidi
Albānija	Albānijas oglekļa nodoklis	Degvielas oglekļa nodoklis	
Argentīna	Argentīnas oglekļa nodoklis (šķidrā kurināmā un oglekļa dioksīda nodoklis)	Degvielas oglekļa nodoklis	
Austrālija	Austrālijas aizsardzības mehānisms	Emisiju bāzlīnijas un kredītu tirdzniecības sistēma	Emisijas zem bāzlīnijas
Kanādas provinces un teritorijas	Albertas tehnoloģiju inovācija un emisiju samazināšana (*TIER*) Britu Kolumbijas cenas noteikšanas sistēma, pamatojoties uz izlaidi (*OBP*) Ņūbransvikas cenas noteikšanas sistēma, pamatojoties uz izlaidi (*NB OBP*) Ņūfaundlendas un Labradoras oglekļa cenas noteikšanas sistēma lielrūpniecībai Jaunskotijas cenas noteikšanas sistēma, pamatojoties uz izlaidi (*OBPS*) Ontārio emisiju cenas noteikšanas sistēma (EPS) Saskačevanas veiktspējas standartu programma, kas pamatojas uz izlaidi, Federālā atbalsta sistēma cenas noteikšanai, pamatojoties uz izlaidi (*OBPs*)	Emisiju bāzlīnijas un kredītu tirdzniecības sistēma	Emisijas zem bāzlīnijas
	Kvebekas emisiju ierobežošanas un tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
Čīle	Čīles oglekļa nodoklis	Punktveida avota oglekļa nodoklis	
Ķīna	Ķīnas valsts emisiju tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas Saistību maksimālais ierobežojums
Kolumbija	Kolumbijas oglekļa nodoklis	Degvielas oglekļa nodoklis	
Indija	Indijas oglekļa kredītu tirdzniecības sistēma	Emisiju bāzlīnijas un kredītu tirdzniecības sistēma	Emisijas zem bāzlīnijas
Indonēzija	Indonēzijas oglekļa ekonomiskās vērtības tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
Izraēla	Izraēlas oglekļa nodoklis	Degvielas oglekļa nodoklis	Emisijas, uz kurām attiecas atbrīvojums

Jurisdikcija	Oglekļa cenas mehānisms	Oglekļa cenas mehānisma veids	Galvenie atlaižu veidi un citi kompensācijas veidi
Japāna	Japānas oglekļa nodoklis (klimata pārmaiņu mazināšanas nodoklis)	Degvielas oglekļa nodoklis	
Japāna	Japānas *GX ETS*	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
Kazahstāna	Kazahstānas emisiju tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
Meksika	Meksikas oglekļa nodoklis	Degvielas oglekļa nodoklis	
Melnkalne	Melnkalnes emisiju tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
Jaunzēlande	Jaunzēlandes emisiju tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
Serbija	Serbijas oglekļa nodoklis	Punktveida avota oglekļa nodoklis	Emisijas, uz kurām attiecas atbrīvojums
Singapūra	Singapūras oglekļa nodoklis	Punktveida avota oglekļa nodoklis	Emisijas, uz kurām attiecas atbrīvojums
Dienvidāfrika	Dienvidāfrikas oglekļa nodoklis	Punktveida avota oglekļa nodoklis	Emisijas, uz kurām attiecas atbrīvojums
Dienvidkoreja	Korejas emisiju tirdzniecības sistēma (*K-ETS*)	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
Taivāna	Taivānas maksa par oglekļa dioksīda emisijām	Degvielas oglekļa maksa	Samazinātā likme Emisijas, uz kurām attiecas atbrīvojums
Turcija	Melnkalnes emisiju tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
AK	AK Emisiju tirdzniecības sistēma	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas
AK	Oglekļa cenas atbalsts	Degvielas oglekļa nodoklis	
Ukraina	Ukrainas oglekļa nodoklis	Punktveida avota oglekļa nodoklis	
ASV (pavalstis)	Kalifornijas emisiju ierobežošanas un investīciju programma (*Cap-and-Invest*) Oregonas klimata aizsardzības programma Vašingtonas emisiju ierobežošanas un investīciju programma (*Cap-and-Invest*)	Emisiju tirdzniecības sistēma	Bezmaksas kvotas

III PIELIKUMS

Veidne operatora ziņojumam par oglekļa cenu

1. OPERATORA UN IEKĀRTAS IDENTIFIKĀCIJA

a) Iekārtas unikālais identifikācijas numurs OIM reģistrā;

b) iekārtas operatora unikālais identifikācijas numurs OIM reģistrā.

2. OPERATORA ZIŅOJUMA PAR OGLEKĻA CENU IDENTIFIKĀCIJA

a) Operatora ziņojuma par oglekļa cenu unikālais identifikators un versijas numurs;

b) piemērojamais pārskata periods;

c) operatora sniegtā verificētā emisiju ziņojuma un attiecīgā verifikācijas ziņojuma unikālie identifikatori .

3. OGLEKĻA CENAS DATI

Par katru oglekļa cenas mehānismu, ko piemēro tiešajām emisijām un netiešajām emisijām, atsevišķi:

a) oglekļa cenas mehānisma nosaukums;

b) vai oglekļa cenas mehānisms aptver tiešās emisijas vai netiešās emisijas;

c) atsauce uz piemērojamajiem tiesību aktiem;

d) oglekļa cena vietējā valūtā par tonnu CO_2e:

1) ja oglekļa cenas pamatā ir vidējā svērtā izsoles cena, vidējā biržas cena vai fiksēta kvotu likme, kā minēts I pielikuma 3.3.1. iedaļā, – atsauce uz publicēto vidējo izsoles cenu, biržas cenu vai fiksēto likmi;

2) ja oglekļa cenas pamatā ir operatora atbilstības vienību vidējā pašizmaksa, kā minēts I pielikuma 3.3.1. iedaļā, – šīs vidējās cenas aprēķinātā vērtība;

3) ja ir piemērojama I pielikuma 3.3.2. iedaļa, – specifiskā oglekļa nodokļa likme vai samazinātā oglekļa nodokļa likme par tonnu CO_2 emisiju, kas saistītas ar tiešajām vai netiešajām emisijām;

4) ja ir piemērojama I pielikuma 3.3.3. vai 3.3.4. iedaļa, – vidējā svērtā oglekļa cena par tonnu CO_2 emisiju, kas saistītas ar tiešajām vai netiešajām emisijām;

5) atlaide vai cita veida kompensācijas likme par tonnu emisiju, kas saistītas ar atmaksas veidu, kā minēts I pielikuma 3.4. iedaļā;

e) kopējās *CPM* emisijas, kas saistītas ar tiešajām vai netiešajām emisijām, kā minēts I pielikuma 3.1. un 3.2. iedaļā;

f) ja oglekļa cenas mehānisms paredz, ka oglekļa cena tiek maksāta par iegādātās vai patērētās degvielas daudzumu, – emisijas koeficients, kuru izmanto *CPM* emisiju noteikšanai saskaņā ar I pielikuma 3.3.3. iedaļu;

g) ja atbilstības pienākumu izpildei ir izmantoti dažādi atbilstības nodrošināšanas vienību veidi, kā minēts I pielikuma 3.3.4. iedaļā, ar šīm atbilstības nodrošināšanas vienībām saistītās *CPM* emisijas;

h) pieeja, kas izmantota *CPM* emisiju attiecināšanai uz pārskata periodu, ja *CPM* pārskata periods nesakrīt ar pārskata periodu, ko izmanto ziņošanai par iegultajām emisijām;

i) pieeja, kas izmantota, lai nodrošinātu, ka oglekļa cenas datu attiecināšana uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu, būtu saskanīga ar iegulto emisiju attiecināšanas pieeju atbilstoši Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 II pielikumam;

j) ja oglekļa cenas mehānisms ir emisiju tirdzniecības sistēma – to atbilstības vienību skaits, kas nodotas, lai segtu paziņotās un apstiprinātās *CPM* emisijas, kuras minētas I pielikuma 3.5.1. iedaļas pirmās daļas b) punktā, tostarp paziņotās un apstiprinātās *CPM* emisijas katrā daudzgadu atbilstības perioda gadā, ja minētā emisiju tirdzniecības sistēma prasa operatoram nodot atbilstības vienības daudzgadu atbilstības perioda pēdējā gadā;

k) kopējās tiešās vai netiešās emisijas pārskata periodā, kas attiecinātas uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu, izteiktas tonnās CO_2e uz tonnu preces vai MWh;

l) tiešās vai netiešās emisijas, uz kurām attiecas atbrīvojums no pienākuma maksāt oglekļa cenu saskaņā ar I pielikuma 5. iedaļu, t. i.:

1) emisijas, kas saistītas ar operatora saņemtajām bezmaksas kvotām;

2) emisijas, kuru intensitāte ir zemāka par bāzlīniju;

3) emisijas, kas ir zemākas par robežvērtību, no kuras jāmaksā oglekļa cena;

4) citas emisijas, uz kurām attiecas atbrīvojums no oglekļa cenas maksājuma;

m) tiešā vai netiešā atlaide vai cita veida kompensācija par emisijām pārskata periodā, kas attiecināta uz katras preces, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, ražošanas apjoma tonnu, izteikta tonnās CO_2e uz tonnu preces vai MWh;

n) par katru preci:

1) oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par īpatnējām tiešajām iegultajām emisijām un attiecīgā gadījumā – īpatnējām netiešajām emisijām, izteikta vietējā valūtā par tonnu preces vai MWh;

2) gada valūtas maiņas kurss, ko izmanto, lai konvertētu oglekļa cenu no jurisdikcijas vietējās valūtas uz euro;

3) gads, uz kuru attiecas gada oficiālais valūtas maiņas kurss, kuru izmanto oglekļa cenas konvertācijai no jurisdikcijas vietējās valūtas uz euro;

4) kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par kopējām īpatnējām iegultajām emisijām, ieskaitot īpatnējās tiešās iegultās emisijas un attiecīgā gadījumā īpatnējās netiešās emisijas, izteikta euro par tonnu preces vai MWh.

4. OGLEKĻA CENAS DATI PAR PREKURSORIEM, KAS RAŽOTI ĀRPUS IEKĀRTAS

a) Par katru sertificēto oglekļa cenu, kas piemērojama prekursoram, kuru izmanto, bet neražo kompleksās preces ražotājā iekārtā:

1) prekursoru iekārtas sertifikācijas ziņojuma unikālais identifikators;

2) oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par katru prekursoru, kā norādīts iekārtas sertifikācijas ziņojumā, izteikta euro par tonnu preces.

b) Par katru oglekļa standartcenu, kas piemērojama prekursoram, kuru izmanto, bet neražo kompleksās preces ražotājā iekārtā:

1) izmantotā oglekļa standartcena, kas izteikta EUR par tonnu CO_2e, un aprēķinātā oglekļa cena, kas samaksāta par katru prekursoru, izteikta EUR par tonnu preču.

5. OGLEKĻA CENAS DATI, KAS APKOPOTI PAR DAŽĀDIEM OGLEKĻA CENAS MEHĀNISMIEM

Kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta euro par tonnu preces vai par MWh, aptverot visus oglekļa cenas mehānismus, kas piemērojami preces emisijām.

IV PIELIKUMS

Neatkarīgās personas akreditācijas tvērums

Akreditācijas sertifikātā norāda akreditācijas tvērumu un darbību grupas, kas definētas šajā pielikumā.

OIM darbības grupas nr.	Akreditācijas tvērums
LIV	Faktiski samaksātās oglekļa cenas sertifikācija

V PIELIKUMS

Sertifikācijas ziņojuma veidne

1. VISPĀRĪGI IDENTIFIKĀCIJAS DATI

1.1. **Iekārtas un operatora identifikācija**

a) Iekārtas nosaukums;

b) iekārtas unikālais identifikators OIM reģistrā.

1.2. **Sertifikācijas ziņojuma identifikācija**

a) Sertifikācijas ziņojuma unikālais identifikators un versijas numurs;

b) piemērojamais pārskata periods.

1.3. **Neatkarīgās personas identifikācija**

a) Neatkarīgās personas vārds un uzvārds;

b) adrese, kurā neatkarīgā persona ir iedibināta;

c) ja neatkarīgā persona ir izmantojusi ārpakalpojumu sertifikācijas darbību veikšanai atbilstoši saskaņotajam standartam, kas minēts 10. panta 1. punktā, sertifikācijas grupas biroja(-u) adrese(-es);

d) neatkarīgās personas akreditācijas numurs;

e) valsts akreditācijas struktūras nosaukums;

f) valsts akreditācijas struktūras iedibināšanas valsts;

g) akreditācijas derīguma termiņš;

h) jebkādas ar OIM saistītās akreditācijas tvērums.

2. INFORMĀCIJA PAR SERTIFIKĀCIJU

2.1. **Sertifikācijas grupa**

a) OIM sertifikācijas galvenā auditora un visu OIM sertifikācijas auditoru un attiecīgā gadījumā tehnisko ekspertu, kas ir sertifikācijas grupas locekļi, vārds(-i) un uzvārds(-i);

b) OIM sertifikācijas galvenā auditora veikto secīgo sertifikāciju skaits;

c) attiecīgā gadījumā OIM sertifikācijas galvenā auditora, OIM sertifikācijas auditoru un tehnisko ekspertu, kuri veic objekta apmeklējumu, vārds(-i) un uzvārds(-i).

2.2. **Ziņas par objekta apmeklējumiem klātienē**

a) Attiecīgā gadījumā objekta klātienes apmeklējumu datumi un uz vietas pavadīto dienu skaits;

b) attiecīgā gadījumā objekta klātienes apmeklējumu datumi, vieta un sīks paskaidrojums par šo apmeklējumu iemesliem.

2.3. **Sertifikācijas darba pamats**

a) Sertifikācijas mērķi;

b) sertifikācijas tvērums;

c) sertifikācijas veikšanai nepieciešamais akreditācijas tvērums;

d) regulas 15. panta 1. punktā minētā verifikācijas ziņojuma unikālais identifikators, datums un versijas numurs;

e) operatora ziņojuma par oglekļa cenu sertifikācijai izmantotie kritēriji;

f) piemērotais būtiskuma līmenis;

g) apstiprinājums, ka neatkarīgā persona ir pārbaudījusi, vai operatoram ir piešķirtas atlaides vai cita veida kompensācija, novērtējuma rezultātu apraksts un tas, vai ir sniegti pierādījumi, kas saistīti ar atlaidēm vai cita veida kompensāciju saskaņā ar I pielikuma 5.3. iedaļu;

h) attiecīgā gadījumā – apstiprinājums tam, ka nav saņemtas nekādas atlaides vai cita veida kompensācija, kas norādīta 9. pantā;

i) apstiprinājums, ka izmantotā pieeja *CPM* emisiju un faktiski samaksātās oglekļa cenas attiecināšanai uz katru preci ir saskanīga ar pieeju iegulto emisiju attiecināšanai atbilstoši Īstenošanas regulas (ES) 2025/2547 II pielikumam par iegulto emisiju aprēķināšanu, ieskaitot norādījumu uz jebkādām neatbilstībām, ko konstatējusi neatkarīgā persona;

j) apstiprinājums, ka pierādījumi par operatora faktiski samaksāto oglekļa cenu ir pārbaudīti, un apraksts par visām novērtējumā konstatētajām pierādījumu neatbilstībām, kas ietekmē faktiski samaksāto oglekļa cenu;

k) apstiprinājums, ka neatkarīgā persona ir pārbaudījusi nodoto atbilstības vienību atbilstību paziņotajām un apstiprinātajām emisijām, uz kurām attiecas minētās nodotās atbilstības vienības, un visu konstatēto neatbilstību apraksts;

l) saraksts ar sertifikācijas laikā neatkarīgās personas novērtētajiem pierādījumiem par oglekļa cenu.

2.4. **Oglekļa cenas datu sertifikācija**

a) Kopējā oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par katru preci, euro, attiecināta uz katru preci, izteikta euro par tonnu preces vai euro par MWh,

b) kopējās *CPM* emisijas, kas attiecinātas uz katru preci, kura klasificēta atbilstoši KN kodam, izteiktas tCO_2e. uz tonnu preces vai tCO_2e uz MWh,

c) dati, kas pamato sertificēto oglekļa cenu, kas minēta a) un b) apakšpunktā:

1) oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par katru preci, euro par iekārtas tiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu preces vai cena par MWh;

2) oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par katru preci, euro par iekārtas netiešajām emisijām, izteikta kā cena par tonnu preces vai cena par MWh;

3) oglekļa cena, kas faktiski samaksāta par katru preci, euro par ārpus iekārtas ražoto prekursoru emisijām, izteikta cenā par tonnu preces.

2.5. **Sertifikācijas atzinums**

a) Neatkarīgās personas paziņojums, kas norāda, vai tā ar pienācīgu pārliecību secina, ka ziņojumā nav būtiski nepatiesu apgalvojumu un oglekļa cena par verificētajām iegultajām emisijām ir faktiski samaksāta;

b) informācija par atlikušajiem nepatiesajiem apgalvojumiem, kuri netika novērsti pirms sertifikācijas ziņojuma izdošanas, un informācija par to būtiskumu;

c) informācija par atlikušajām neatbilstībām, kuras netika novērstas pirms sertifikācijas ziņojuma izdošanas, un informācija par to, vai tām ir būtiska ietekme uz oglekļa cenas datiem;

d) attiecīgā gadījumā – ieteikumi par uzlabojumiem;

e) datums un pilnvarotās personas paraksts neatkarīgās personas vārdā, ieskaitot personas vārdu un uzvārdu.